

5. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky. Vzdělávací a výchovný proces je v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání rozdělen na 3 období. Z toho se naší školy týkají pouze první dvě období

1. období – 1. - 3. ročník;

2. období – 4. - 5. ročník;

3. období – 6. - 9. ročník.

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou pro 2. a 3. období závazné.

Učivo je chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které musí každá škola nabídnout všem žákům k osvojování. Obsah učiva 1. a 2. období předkládá školní vzdělávací program rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Vychází po zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola a obsah učiva je upraven na základě našich zkušeností.

5. 1. Tabulace učebního plánu

Učební plán s disponibilními hodinami platný od 1. 9. 2022

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Hodinová dotace na předměty	Celkem: z toho disponibilní			
			1.	2.	3.	4.	5.		Stanoveno	Disp.h.	Celkem	
Jazyk a jazyková komunikace	Český Jazyk a literatura	Český jazyk	7+2=9	7+2=9	7+2=9	6+1=7	6+1=7	41	33	+8d	41	
	Cizí jazyk	Anglický jazyk		0+1=1	3+1= 4	3	3	11	9	+2d	11	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1=5	4+1=5	4+1=5	4+1=5	24	20	+4d	24	
Informatika	Informatika	Informatika				1	1	2	2	-	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	6	13	11	-	13
		Přírodověda				1	2	3			-	
		Vlastivěda				1+1=2	1+1=2	4			+2d	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	12		12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7				
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10		10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5		5	
Celková povinná časová dotace			20	22	25	25	26	118	102	+16d	118	

5. 2. Poznámky k učebnímu plánu

Celková týdenní hodinová dotace je RVP ZV stanovena

- pro 1. – 2. ročník maximálně 22 hodin
- pro 3. – 5. ročník maximálně 26 hodin

1. Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin – pro 1. – 5. ročník. Od 1. 9. 2016 o 16 vyučovacích hodin. Celková dotace 118 hodin.

2. Celková časová dotace 118 hodin týdně (včetně disponibilních) je pro 1. – 5. ročník závazná.

3. Učební plán lze modelovat variabilně podle vzdělávacích potřeb žáků a pedagogických záměrů školy, neboť časová dotace uváděná rámcovým vzdělávacím programem je vztahována ke vzdělávacím oblastem a je doplněna disponibilní časovou dotací, jejíž využití je plně v kompetenci ředitele školy.

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků.

Cizí jazyk

- předmět je zařazen povinně od 2. ročníku.

Matematika

- předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

Informatika

- učivo v 1. – 3. ročníku je realizováno jako součást jiných vyučovacích předmětů;
- v 4. a 5. ročníku je zařazován jako samostatný vyučovací předmět, je též propojován s obsahem jiných vyučovacích předmětů.

Člověk a jeho svět

- realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu prvouka a ve 4. – 5. ročníku v předmětech přírodověda a vlastivěda, tedy ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Umění a kultura

- realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech hudební výchova a výtvarná výchova, které jsou zařazeny ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

- tělesná výchova je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny; • výchova ke zdraví je realizována zejména v tělesné výchově, prvouce a přírodovědě.

Člověk a svět práce

- učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět pracovní činnosti.

6. UČEBNÍ OSNOVY

Učební osnovy pro 1. – 5. ročník ZV

Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů

Vzdělávací program realizuje požadavky na základní vzdělávání prostřednictvím formulovaných vzdělávacích oblastí a vytváří pro školní praxi dílčí celky – vyučovací předměty.

Oblast:

Předmět:

1. Jazyk a jazyková komunikace

český jazyk

cizí jazyk

2. Matematika a její aplikace

matematika

3. Informatika

ve 4. a 5. ročníku, v 1. - 3. ročníku (není samostatným předmětem)

4. Člověk a jeho svět

1. – 3. ročníku prvouka, 4. a 5. roč. vlastivěda a přírodověda

5. Umění a kultura

hudební výchova

výtvarná výchova

dramatická výchova

(není samostatným předmětem)

6. Člověk a zdraví

tělesná výchova

výchova ke zdraví

(není samostatným předmětem)

7. Člověk a svět práce

praktické činnosti

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk

Vzdělávací předmět: ANGLICKÝ JAZYK

1. a 2. období

Časové vymezení od školního roku 2022/23

ročník	1	2	3	4	5
časová dotace	-	1	4	3	3

Organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučován v učebně cizího jazyka v 45 minutových vyučovacích hodinách. Anglický jazyk jsme zařadili již od 2. ročníku, aby si děti zvykly na cizí jazyk, a to především na poslech a mluvené slovo. V druhém ročníku zařazujeme psanou formu výjimečně (jen pro seznámení), avšak děti nemusí psané slovo zvládat. V obsahu učiva je uvedeno: slovní zásoba nebo často používaná slovíčka. Nechávám čistě na učiteli (či výběru dětí), jakou slovní zásobu a počet si zvolí. Dle možností malotřídní školy se snažíme výuku cizího jazyka zařazovat pro jednotlivé ročníky samostatně. Mezipředmětové vztahy a průřezová témata budou probírána dle možnosti školy a vlastního plánu učitele.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pro výuku anglického jazyka je 1. období základní školy velmi významné, především z hlediska utváření si pozitivního vztahu k cizímu jazyku, probuzení zájmu o výuku. Obsah předmětu anglického jazyka poskytuje žákům zejména jazykový základ a předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Žáci poznávají prostřednictvím cizího jazyka kulturu, tradice a způsob života lidí v jiných zemích. Umožňuje jim překonávat jazykové a kulturní bariéry, prohlubuje vzájemnou národnostní toleranci. Při vyučování je důraz kladen především na složku komunikační a poslechovou. Směřujeme k tomu, aby žáci byli schopni se dorozumět prostřednictvím anglického jazyka. Žáci zároveň musí porozumět čtenému i tištěnému textu, který odpovídá jejich jazykové úrovni.

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na tři tematické okruhy:

1. Receptivní řečové dovednosti
2. Produktivní řečové dovednosti
3. Interaktivní řečové dovednosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- rozvíjíme pozitivního vztahu k cizímu jazyku, prohlubujeme zájmu o cizí jazyk
- používáme vhodné učební pomůcky (pracovní listy, CD programy, internet, obrazový i zvukový materiál, hračky), práce se slovníkem
- vedeme žáky k sebehodnocení, k uvědomování si vlastního pokroku v učení, k výběru strategie učení
- klademe důraz na propojení zvukové a grafické stránky jazyka

Kompetence k řešení problémů

- žáci si vzájemně naslouchají, radí se a snaží se dojít ke stejnému závěru (především při skupinové práci)
- předkládáme žákům různá cvičení, různé typy úloh a nacházíme více možností k řešení
- žáci řeší problémy samostatně (pod dozorem učitele)

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme slovní zásobu jednotlivých tematických okruhů
- žáci rozvíjí jednoduché věty, komunikují spolu, sestavují jednoduché dialogy
- žáci reagují na běžné dotazy, pracují podle pokynů, které jsou předkládány v anglickém jazyce
- vedeme žáky k samostatnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině, respektují názory ostatních členů skupiny a dodržují pravidla skupinové práce
- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s SPU
- učitel i žák se spolupodílejí na utváření příznivé atmosféry ve třídě

Kompetence občanské

- žáci respektují přesvědčení a názory ostatních žáků, jakékoliv odlišnosti jednotlivce
- vedeme žáky k uvědomování si své zodpovědnosti k sobě samému i k ostatním lidem

Kompetence pracovní

- překládáme žákům různé možnosti práce s anglickým jazykem (práce s písní, pracovní listy, kartičky, hračky)
- žáci jsou vedeni k samostatné práci se slovníkem

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- cvičíme a rozvíjíme pozornost, soustředění, zapamatování
- rozvíjíme základní dovednosti pro spolupráci, vzájemné poznávání se ve skupině
- procvičujeme komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba, žádost)

Výchova demokratického občana

- vedeme děti k respektování odlišných kulturních odlišností

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjíme a integrujeme základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- užíváme znalosti jazyka jako prostředek k dorozumění a poznávání jiné kultury
- obohacujeme pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv

Multikulturní výchova

- zprostředkováváme poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám
- učíme se žít a komunikovat ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

Mediální výchova

- vedeme děti k vnímání mluveného a psaného projevu
- vedeme děti k využívání médií jako zdroje informací i zodpovědného naplnění volného času

Očekávané výstupy z RVP ZV - 1. období

Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti

Žák

- vyslovuje a čte foneticky správně
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovené konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
- používá abecední slovník učebnice

Anglický jazyk – 2. ročník

TÉMA	OBSAH UČIVA
	2. ROČNÍK
HELLO	pozdravení/rozloučení se vyjádřit souhlas/nesouhlas poprosit, poděkovat
MY FAMILY	představení sebe a členů rodiny pojmenovávání běžného vybavení místnosti
COLOURS	pojmenovávání barev, částí oblečení spojky <i>a, nebo</i>
BIG OR SMALL	vyjádření velikosti, délky, obsah předmětů slovosled přívlastků
CLOTHES	Počítání do šesti Pojmenová ní běžných částí oblečení
MY HEAD	pojmenovávání částí hlavy vyjádření pocitů radosti, smutku, strachu aj.
MASKS	pojmenovávání pohádkové bytosti, popsání postavy a masky
MY BODY	pojmenovávání částí těla, sloveso <i>mít</i> slovosled číslovka >>přívlastky >> věc
TOYS	pojmenovávání hraček vyjádření jejich polohy pomocí předložek <i>v, na, vedle</i>
SALADS	pojmenovávání běžného ovoce a zeleniny sloveso <i>chci</i>
I CAN RIDE	pojmenovávání dětských dopravních prostředků, vyjádřit rychlost a vzhled Sloveso <i>umím</i>
FOOD	pojmenovávání běžných potravin Vyjádření libosti a nelibosti
CARS	rozlišování druhů aut a dopravních prostředků slovesa <i>vidím, slyším</i>
FARM	pojmenovávání domácích zvířat, rozlišit jejich hlasy a udat, čím se živí
HOME	vyjádření právě probíhajících běžných domácích činností, dát pokyn (rozkazovací způsob)
PARTY	vyjádření zájmu o jídlo a pití, pojmenovávání nádobí

	hudební aktivity
GARDEN	pojmenovávání objektů a činností na zahradě

Anglický jazyk – 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
osloví učitele, spolužáka a představí se pozdraví, přivítá a rozloučí se rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně řekne o sobě několik informací určí polohu věcí s užitím daných předložek ovládá a foneticky správně vyslovuje slovní zásobu z probíraných témat používá podstatná jména v množném čísle prezentuje básně, říkanky, písničky čte nahlas a foneticky správně s porozuměním texty v daném rozsahu rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova používá jednoduchá slovesa vytvoří zápornou větu a rozkaz vyjádří souhlas a nesouhlas tvoří jednoduché otázky a odpovědi pochozí obsah a smysl jednoduché konverzace	nácvik výslovnosti základní pokyny (classroom language) pravidla komunikace v běžných denních situacích jednoduchá podstatná jména přídavná jména (protiklady) zájmena (<i>my, this</i>) číslovky jednoduché otázky a odpovědi slovesa (to be, have, like x don't like, can x can't) určování času (celé hodiny) konverzace v rozsahu probrané slovní zásoby množné a jednotné číslo četba jednoduchého textu tvorba básniček, rýmovaček slovesa a přídavná jména práce s textem (orientace, doplňování) popis školy abeceda písně, příběh	Greetings My schoolbag Colours Numbers My classroom Carnival Time Family Christmas Adjectives Toys Clothes My body Sportsweek Foods and drinks My pet Verbs House My school Alphabet	Vv (balicí papír – obrys) Prv (sestavení jídelníčku, zdravá výživa) Tv (hra na ovoce a zeleninu) Pč (výroba salátu) Prv (zvířata, stavba těla, krmení) Hv (písničky o zvířatech) M (slovní úlohy) M (house - měříme délku a šířku svého pokoje) Tv (honička – chyt' toho, kdo má ve svém jméně hlásku R) Čj (rýmovačky)	předvedení komunikačních situací (pozdravy) kartičky + symboly písnička Hello hra: kdo jsem?(carnival) papírové hodiny digitální hodiny časová pásma (kolik je hodin v jiných zemích?) – práce s mapou fotky, strom (family) hry na sl. zásobu – draw quickly (rychle nakresli kartičky)

pracuje s PC na procvičení slovní zásoby pracuje se slovníkem				

Očekávané výstupy z RVP ZV – 2. období

Receptivní řečové dovednosti

Žák

- rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
- rozumí obsahu a smyslu autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
- vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- používá dvojjazyčný slovník

Produktivní řečové dovednosti

Žák

- sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Interaktivní řečové dovednosti

Žák

- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

Anglický jazyk – 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zná pravidla komunikace v běžných každodenních situacích	pravidla komunikace (pozdrav, poděkování, představování)	Hello Possessive adjectives	Tv (sporty, historie sportu)	představování – dramatizace (in

užívá osvojené fráze užívá přivlastňovacích zájmen ve všech osobách užívá jednoduchých vět k popisu na dané téma čte nahlas a plynule foneticky správně přiměřeně náročné texty osvojuje si přízvuk, rytmus, melodii určí polohu věcí s užitím daných předložek sestaví otázky ke zjištění základních informací (jméno, národnost, oblíbená barva, záliby) počítá do 100 vytvoří krátké blahopřání k narozeninám, svátku rozšiřuje si slovní zásobu užívá sloveso to be, have, can ve všech osobách v záporu i v otázce pracuje se slovníky využívá při práci slovníky a další dostupné zdroje informací (PC, obrázkové knihy, časopisy) uvědomuje si význam slov z kontextu zná pořádek slov jednoduché věty, otázky tvoří otázku, zápor jednoduše a plynule hovoří na dané téma rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně	přivlastňovací zájmena (j. č. i mn. č.) popis (věcí, osob, zvířat, činností) slovesa (have, can, to be – ve všech osobách) otázka, odpověď přídavná jména jednoduchá konverzace na dané téma správná výslovnost, spojování práce s textem, čtení slovosled dům – místnosti, vybavení, činnosti počasí, měsíce, roční období dopravní prostředky národnosti, země číslovky (0 – 100) recepty (like x don't like) určování hodin slovní zásoba jednotlivých témat práce se slovníkem pohádka, příběh, básně, písničky práce s textem	Family Sports At Christmas Linking Animals (at the zoo, on the farm) Pets House (rooms, verbs, prepositions) Nature (weather, months and seasons) Means of transport Nationalities and countries Happy birthday My hobby Cooking and Meals Time	PČ, Vv (vánoční dekorace) Hv (vánoční písně) Př (zvířata) Hv (písničky, hlasy zvířat) Pč (výroba budky, krmítka pro ptáky) Tv (honičky – zvířata) Vv (mé oblíbené zvíře, výroba encyklopedie) M (slovní úlohy) Vl (země) Vv (tvorba vlajek) Pč (výroba hodin z papíru) Pč, Vv (oblíbená jídla, talíř) Čj (dopis neobl. nebo oblíbenému jídlu)	the playground, at the theatre, at the cinema) fotky rodiny story – At the Zoo, Lion and Mouse linking – fairytales Christmas – Three Bears and Christmas tree typické znaky zemí, EU narozeninová oslava – přátelé (projekt: Jak dobře znáš svého kamaráda?) třídni dotazník (otázky typu What is your favourite..?) v restauraci (objednávání jídla) losování témat (krabička) hry kartičky básničky

Anglický jazyk – 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
tvoří jednoduché věty v minulém čase slovesa to be sestaví písemné sdělení (dopis) vytvoří popis na dané téma orientuje se v tradicích Velké Británie, porovnává s našimi zvyky a svátky tvoří otázky s pomocí DO/DOES zná pořádek slov ve větě rozlišuje přítomný čas prostý a průběhový konverzuje na dané téma čte nahlas a plynule foneticky správně přiměřeně náročné texty rozšiřuje si slovní zásobu užívá slovesa to be, have, can ve všech osobách v záporu i v otázce pracuje se slovníky využívá při práci slovníky a další dostupné zdroje informací (PC, obrázkové knihy, časopisy) uvědomuje si význam slov z kontextu zná pravopis známých výrazů rozumí souvislým projevům vyučujícího	minulý čas (to be v min. čase) přítomný čas průběhový památky v Londýně moje obec (město) vysvětlení cesty popis na dané téma zvyky a tradice VB vazba there is / there are tvorba otázek s pomocí DO / DOES otázky u sloves can, to be, have pořádek slov ve větě přítomný čas prostý a průběhový trávení volného času zaměstnání nemoci, pocity nakupování tvorba otázek, odpovědí slovesa (can, want, must) slovní zásoba jednotlivých témat konverzace na dané téma práce se slovníkem pohádka, příběh, básně, písničky práce s textem	Holiday Family activities (present continuous) In the playground London My village (city) At Christmas Traditions and customs (UK, CR) My house Daily activities (do x does) Now / everyday Free time Jobs At the doctor Shopping	Vv, Pč (pohlednice) Čj (popis mého dne) Př (denní režim) Pč (hřiště), Tv VI (Londýn) Čj (popis mého pokoje) Př (zdraví, prevence) M (slovní úlohy) Vv (zvěrokruh) Čj (test – horoskop)	pohlednice, fotky z prázdnin kartičky domina lotto Londýn – památky, fotky moje vesnice – mapa dramatizace (nakupování, u doktora) losování téma (krabička)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Vzdělávací předmět: ČESKÝ JAZYK

1. A 2. OBDOBÍ

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	9	9	9	7	7

Organizační vymezení

Výuka je organizována ve třídách některá témata z oblasti slohu a literatury jsou realizována pomocí projektů. Dalšími organizačními formami jsou besedy, návštěvy knihovny nebo práce na PC.

Charakteristika vyučovací předmětu

Nejvýznamnějším cílem předmětu na 1. stupni je ovládnutí čtení a psaní. Důraz klademe především na čtení s porozuměním. Snažíme se žákům obohacovat jejich slovní zásobu a dále rozvíjíme jejich schopnost dorozumět se česky. Nenásilnou formou vedeme žáky ke spisovnému vyjadřování a k užívání slov a tvarů spisovného jazyka. Díky poznávání struktury jazyka a výuce gramatiky rozvíjíme u žáků komunikační dovednosti. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vedeme žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- využíváme práci s PC

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vedeme žáky k nalézání chyb v textu a odůvodňování správného řešení
- zařazujeme projektové vyučování
- vedeme žáky ke spolupráci

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u dětí správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory
- seznamujeme žáky s různými typy textů, obrázkovým materiálem (encyklopedie, kroniky, internet, učebnice)
- vedeme je k naslouchání druhých lidí

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace a četby
- respektuje, chrání a oceňuje tradice regionu a kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vedeme žáky k přípravě a udržování učebního prostoru

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vedeme žáky k porozumění a pozitivnímu postoji k sobě samému i k druhým
- vedeme žáky k aktivnímu a účinnému zapojení se do komunikace ve skupině
- rozvíjíme základní rysy kreativity (originality, pružnost nápadů)
- formujeme u žáka studijní dovednosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- prohlubujeme pozitivní postoj ke svému domovu, tradicím, lidové kultuře v regionu Hornácko jako součásti Evropy

Multikulturní výchova

- učíme žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory
- napomáháme žákům uvědomit si vlastní identitu

Environmentální výchova

- poskytujeme dětem základní pohled na přírodu, životní prostředí a učíme je pozorovat přírodu, vnímat a hodnotit důsledky lidského chování
- vedeme děti k přímému kontaktu s okolní přírodou a prohlubujeme vytváření vztahu a citlivého vnímání přírody v okolí jako součást domova
- přispíváme k vnímání života jako nejvyšší hodnoty

Očekávané výstupy z RVP ZV – 1. období

Komunikační a slohová výchova

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Jazyková výchova

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Literární výchova

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Český jazyk – 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
čte správně a s porozuměním, čte plynule a přiměřeně rychle jednoduché věty po slovech a mluvních taktech, čte plynule a srozumitelně, pozorně a soustředěně naslouchá, dokáže na základě ústního zadání splnit jednoduchý úkol, včas a správně reaguje, ovládá základy techniky mluveného projevu, vhodně používá mimojazykové prostředky (mimiku, gesta), vyjadřuje se vhodně v závislosti na komunikační situaci, dokáže souvisle hovořit ve větách, dokáže se vyjadřovat prostě a souvisle, uspořádaně a jasně, dokáže formulovat své myšlenky, umí tvořit věty, vede rozhovor, vypráví, reprodukuje jednoduchý text, tvoří otázky a odpovědi v navozených dialogích, dodržuje základní hygienické a pracovní návyky spojené se psaním, vhodně zachází s grafickým materiálem, píše správné tvary písmen a číslic, píše a správně spojuje písmena, slabiky a slova, ovládá interpunkci a znaménka, dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov, zvládá techniku písemného projevu, píše úhledně, čitelně a plynule, pracuje přiměřeným tempem,	čtení naslouchání mluvený projev písemný projev	Komunikační a slohová výchova	ve všech předmětech Tv (správné dýchání a držení těla)	krychle se základními hláskami návštěva div představení obrázková abeceda

formuluje jednoduché sdělení písemnou formou,				
rozlišuje sluchově i vizuálně hlásky a písmena, zvládá výslovnost i psaní samohlásek krátkých i dlouhých, zvládá výslovnost i psaní souhlásek i hláskových skupin, rozlišuje větu, slovo, slabiku a hlásku z hlediska potřeb čtení a psaní, rozlišuje intonaci vět, tvoří věty podle postoje mluvčího, rozpozná v textu interpunkční znaménka, čte se správným přízvukem a intonací, chápe význam slov a jeho tvarů, hledá nejvýstižnější výrazy pro vlastnosti, pohyb, zvuk a stav, přihadí slovu nadřazenému několik slov podřazených a naopak, hledá výrazy shodné a protikladné, umí tato slova použít ve větách, zná význam slova, orientuje se v základních pojmech, píše správně di, ti, ni a dyty , ny, píše správně dě , tě, ně a mě, píše velká písmena na začátku věty a v typických příkladech vlastních jmen, pozná a přečte v textu tyto pravopisné jevy,	zvuková stránka jazyka skladba slovní zásoba a tvoření slov pravopis	Jazyková výchova	diagnostická tabule	
plynule čte jednoduchý text s porozuměním, vypráví o dojmech z přečteného textu, ilustruje text, orientuje se v textu, vypráví podle obrázkové osnovy, zná říkadla, rozpočítadla a recituje kratší básně, tvoří vlastní výtvarný doprovod, reprodukuje svými slovy krátký literární text,	zážitkové čtení a naslouchání	Literární výchova	návštěvy divadelního a filmového představení, dětské pořady, návštěva knihovny	

dramatizuje, vymýšlí a domýšlí děj příběhu, seznamuje se základními literárními pojmy a útvary, rozliší rozpočítadlo, hádanku, říkadlo báseň, pohádku a bajku, zná pojmy slova, verš a rým,	tvořivé činnosti s literárním textem základní literární pojmy			

Český jazyk – 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá výslovnost i psaní všech samohlásek, souhlásek i dvojhásek, dělí slova na konci řádku, rozlišuje melodii vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích a přacích, rozlišuje druhy vět podle významu, rozhoduje se o druhu věty a o psaní interpunkčních znamének za větou, rozlišuje hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky, píše správně souhlásky znělé a neznělé na konci a uvnitř slova, rozlišuje slova nadřazená a podřazená, hledá slova s podobným a protikladným významem, zná alespoň některá mnohovýznamová slova a dokáže vysvětlit jejich význam, chápe pojmy věc, okolnost, děj, roztřídí slova na základě okolnosti, kterou vyjadřují (děj, věc, okolnost, vlastnost), chápe význam slov, rozumí pojmu slovní druhy, poznává podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky a spojky v textu,	zvuková stránka jazyka pravopis slovní zásoba a tvoření slov	Jazyková výchova		dle možností školy návštěva filmových a divadelních představení kartičky s obrázky pexeso

zařazuje vybraná slova ke slovním druhům, rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov, spojí jednoduché věty do souvětí, v mluveném projevu používá i souvětí, vyhledává v textu spojky a, i, ani, nebo, rozlišuje spojení slov a spojení vět, vytvoří větu z jednotlivých slov,	skladba			rozstříhané věty
soustředěně naslouchá reaguje na otázky splní jednoduchý úkol na základě ústního nebo písemného zadání pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ovládá techniku mluveného projevu správně užívá slovní přízvuk a vhodně intonuje vhodně používá mimojazykové prostředky, mimiku, gesta souvisle hovoří ve větách učí se spolupracovat ve skupině zdvořile vystupuje zná základní pravidla společenského styku reaguje na otázky formuluje své myšlenky tvoří věty, vede rozhovor na dané téma seřadí ilustrace podle děje drží se linie děje dokáže reprodukovat podle jednoduché obrázkové osnovy napíše jednoduché věcné sdělení dodržuje základní hygienické a pracovní návyky spojené s psaním píše čitelně a úhledně, dbá na celkovou úpravu projevu	praktické naslouchání mluvený projev písemný projev	Komunikační a slohová výchova		návštěva knihovny

píše písmena a číslice podle normy psaní, dodržuje sklon písma správně používá znaménka ve slovech i větách umí opravit své chyby čte správně s porozuměním čte plynule jednoduché texty při čtení dodržuje slovní přízvuk čte hlasitě i potichu	praktické čtení			
soustředěně poslouchá čtený text dramatizuje a domýšlí příběhy recituje básně	naslouchání dramatizace recitace	Literární výchova	Prv Vv, Pč (jednoduché kulisy) Vv (pohádky)	

Český jazyk – 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá výslovnost i psaní všech samohlásek, souhlásek, dvojhlásek i hláskových skupin zvládá výslovnost i psaní skupin dě, tě, bě, pě, vě, mě vyslovuje a píše správně souhlásky znělé a neznělé na konci i uvnitř slov dělí slova na konci řádku najde slovní přízvuk a správně jej klade i v předložkových výrazech orientuje se v abecedním řazení slov rozlišuje melodii vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích a přacích rozlišuje druhy vět podle významu rozhoduje se o druhu věty a o psaní interpunkčních znamének za větou rozlišuje větu jednoduchou, souvětí	zvuková stránka jazyka	Jazyková výchova		dle možností školy návštěva filmových a divadelních představení kartičky s obrázky pexeso diagnostická tabule

rozlišuje hlásky měkké, tvrdé, obojetné, krátké a dlouhé samohlásky píše správně souhlásky znělé a neznělé na konci a uvnitř slova ovládá vyjmenovaná slova, pozná slova příbuzná a umí odůvodnit jejich pravopis odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ů/ů odůvodňuje pravopis velkých písmen na začátku vět a typických případech vlastních jmen rozlišuje slova nadřazená, podřazená a souřadná hledá slova souznačná a protikladná vyhledává slova příbuzná zařazuje slova do významových okruhů rozlišuje slova spisovná a nespisovná zná některá mnohovýznamová slova a dokáže vysvětlit jejich význam chápe pojmy věc, okolnost, děj roztřídí slova na základě okolnosti, kterou vyjadřují (děj, věc, okolnost, vlastnost) chápe význam slov zná stavbu slova, pojmy předpona, přípona, kořen slova rozumí pojmu slovní druhy zařazuje vybraná slova ke slovním druhům podle určeného postupu pozná podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky slovesa, příslovce, předložka, spojky, částice, citoslovce určuje podstatná jména: rod, číslo, životnost, pád, pádové otázky pozná slovesa a určí osobu, číslo, čas, infinitiv	pravopis slovní zásoba a tvoření slov tvarosloví			rozstříhané věty

rozlíší větu jednoduchou a souvětí podle významu, melodie, přestávek a interpunkce spojí jednotlivé věty do souvětí v mluveném projevu používá i souvětí zná způsob spojení vět v souvětí zná funkci spojek, spojovacích výrazů, chápe interpunkci určí stavbu souvětí rozlišuje spojení slov a spojení vět vytvoří větu z jednotlivých slov, dodržuje pořádek slov ve větě rozlišuje a tvoří věty podle postoje mluvčího určí stavbu věty jednoduché, základní skladební dvojice	skladba			karty souvětí
soustředěně a pozorně naslouchá reaguje otázkami na pokyny správně splní zadaný úkol přiměřené náročnosti pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ovládá techniku mluveného projevu vyjadřuje se souvisle a klade otázky správně užívá slovní přízvuk a vhodně intonuje vhodně používá mimojazykové prostředky, mimiku, gesta souvisle hovoří ve větách učí se spolupracovat ve skupině zdvořile vystupuje zná základní pravidla společenského styku reaguje na otázky formuluje své myšlenky tvoří věty, vede rozhovor na dané téma seřadí ilustrace podle děje drží se linie děje reprodukuje podle obrázkové osnovy	praktické naslouchání mluvený projev	Komunikační a slohová výchova	ve všech vyuč. předmětech	

popíše jednoduché předměty i činnosti vypráví pohádku, povídku, pověst vlastními slovy tvoří otázky a odpovědi v navozených dialozích napíše jednoduché věcné sdělení dodržuje základní hygienické a pracovní návyky spojené s psaním píše čitelně a úhledně, dbá na celkovou úpravu projevu píše písmena a číslice podle normy psaní, dodržuje sklon písma správně používá znaménka ve slovech i větách opravuje své chyby čte správně s porozuměním čte plynule přiměřené texty čte hlasitě i potichu uvědoměle a plynule čte kratší i delší větné celky se správným přízvukem, frázováním i intonací	písemný projev praktické čtení			návštěva knihovny

Očekávané výstupy z RVP ZV – 2. období

Komunikační a slohová výchova

Žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potuchu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správný dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikace v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové o formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Jazyková výchova

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnil větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Literární výchova

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Český jazyk – 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
čte plynule, srozumitelně, uvědoměle a dostatečně rychle nahlas i potichu- rozumí přiměřeně náročnému textu odliší v textu podstatné a okrajové informace dokáže podle svých schopností vyhledávat informace v učebnicích, encyklopediích pozná členění textu na odstavce pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost ovládá techniku mluveného projevu - vyjadřuje se souvisle a	Čtení Naslouchání Práce s textem		Př – informace o podnebných pásech, rostliny, živočichové atd.	

klade otázky vhodně používá mimojazykové prostředky, mimiku, gesta souvisle hovoří ve větách dodržuje základní hygienické a pracovní návyky při psaní-píše podle normy psaní přirozenou velikostí uplatňuje svůj osobitý rukopis opíše, přepíše správně text, dokáže psát formou diktátu i autodiktátu provádí kontrolu napsaného textu sestaví telegram, krátkou žádost, objednávku, přihlášku dokáže stylisticky správně napsat adresu, pohlednici, blahopřání napíše jednoduchý dopis i s adresou sestaví jednoduchou osnovu a podle ní krátký dopis	Mluvený projev Písemný projev	Komunikační a slohová výchova	Prezentace svých výtvorů před spolužáky Vystoupení na veřejnosti k různým příležitostem VV, PČ – Den matek, Vánoční přání, Velikonoce	Návštěva pošty Rozstříhané obrázky
správně a spisovně vyslovuje česká slova rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, citově zabarvená odliší slova spisovná a nespisovná pozná kořen, příponovou a předponovou část uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách o vyjmenovaných slov a slov příbuzných dokáže určit všechny slovní druhy určuje u podstatných jmen rod, číslo, pád a vzor skloňuje podstatná jména podle vzorů u sloves určí osobu, číslo a čas časuje slovesa v čase přítomném, budoucím a minulém pozná infinitiv a zvratná slovesa odliší předložky a předpony rozlišuje větu jednoduchou a souvětí určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché dokáže z vět jednoduchých utvořit souvětí pomocí spojovacích výrazů	Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví Podstatná jména Slovesa	Jazyková výchova	PČ – práce s časopisy a novinami Vyhledávání v encyklopediích	Hádky, lidové přísloví Kartičky s y/i Obrázky s podstatnými jmény

seznámí se s pravidlem shody podmětu s přísudkem píše správně předložky a předpony správně píše koncovky u podstatných jmen	Skladba Pravopis			
dokáže jednoduchým způsobem zapsat svůj prožitek z textu do čtenářského deníku seznámí se s autory, kteří pocházejí z Horňácka předčítá texty, recituje básně, vyhledává a vymýšlí rýmy dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběh rozumí literárním pojmům lyrika, epika, bajka, pověst, povídka	Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy	Literární výchova	Vv – kulisy Pč – loutky prstové	Čtenářský deník Návštěva divadelních a filmových představení

Český jazyk – 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
čte přiměřeně rychle a plynule a s porozuměním, nahlas i potichu soustředěně naslouchá a vhodně ke svému věku zpracovává informace dokáže vést záznam o přečteném, vhodně reaguje otázkami vyjadřuje se jasně srozumitelně podle dané osnovy zachovává ve vyprávění posloupnost děje a hlavní dějovou linii příběhu dokáže zdramatizovat vhodný text procvičuje dovednost vypravovat sám sestaví telegram používá tiskopisy a dokáže je vyplnit napíše oznámení, pozvánku nebo příspěvek do dětského časopisu sestaví osnovu k popisu a vyprávění a podle ní se jasně a srozumitelně vyjadřuje dodržuje hygienické a pracovní návyky v písemném projevu píše osobitým rukopisem s dodržováním úhlednosti, čitelnosti a plynulosti	Čtení Naslouchání Mluvený projev Písemný projev	Komunikační a slohová výchova	VI,Př – probírané učivo, vyhledávání informací na netu, v encyklopediích, časopisech PČ – plakáty, pozvánky	Prezentace svých výtvorů a projektů

používá mateřský jazyk jako nejdůležitější prostředek dorozumívání mluví spisovnými a vhodně zvolenými slovy určuje ve větě kořen, předponu, příponu, koncovku pozná kořen slova společný pro všechna příbuzná slova odlišuje používání skupin bě/bje, vě/vje, mě/mně bezpečně určuje všechny slovní druhy určí rod, číslo, pád a vzor u podstatných jmen skloňuje podstatná jména podle vzorů časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu vštěpuje si do paměti správné tvary podmiňovacího způsobu seznámí se se všemi slovesnými způsoby pozná zvrtná slovesa rozliší jednoduché a složené slovesné tvary určí druhy přídavných jmen zná gramatiku přídavných jmen odliší používání předložek s/z osvojuje si základní význam předpon s, z, vz pozná základní tvary zájmen a číslovek pozná podmět a přísudek ozliší podmět holý, rozvitý a několikanásobný určí větu hlavní a vedlejší určí větu řídicí a závislou pozná spojky v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů píše správně i/y v příčestí minulém uvědoměle používá vyjmenovaná slova a slova příbuzná rozlišuje pravopis u přídavných jmen měkkých, tvrdých a přivlastňovacích správně píše názvy národností, států a jejich zkratky	Zvuková stránka učiva Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví Skladba Pravopis	Jazyková výchova	VI- práce s mapou	Kartičky s obrázky podstatných jmen Rozstříhaný text

čte plynule s porozuměním přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z přečteného textu a názory o něm dokáže volně zdramatizovat text recituje básně přiměřeného věku rozpozná umělecké vybrané texty (pohádka, pověst, bajka, dobrodr. četba, komics) dokáže reprodukovat svoje kulturní zážitky	Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy	Literární výchova	Vv, PČ, Aj VI – místní pověsti	Besídky k různým příležitostem

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Vzdělávací předmět: MATEMATIKA

1. OBDOBÍ

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	4	5	5	5	5

Organizační vymezení

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Charakteristika vyučovací předmětu

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

1. Tematický okruh Číslo a početní operace (1. stupeň) přechází na 2. stupni na tematický okruh Číslo a proměnná.
2. Závislost, vztahy a práce s daty
3. Geometrie v rovině a prostoru
4. Nestandardní aplikační úlohy (pro 1. stupeň okruh vyučován jen v 2. období)

Předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků s důrazem na činnostní charakter učení..

Ve výuce se dbá na střídání vyučovacích metod a dává se přednost takovým, při nichž žáci hledají, ptají se, chybují, tvoří, objevují.

Je dáván prostor pro spolupráci mezi žáky (skupinová práce), zadané úkoly jsou řešeny také individuálně. Ve výuce matematiky využíváme poznatků života kolem nás. Žáci poznávají hodnotu vzdělávání pro budoucí povolání.

Výuku matematiky zakládáme na činnostech – skládat, znázorňovat, kreslit, modelovat, zaplatit penězi, měřit, vážit, odhadovat aj. Používáme názorné pomůcky pro individuální činnosti žáků – kostky, papírové peníze, karty s čísly, počítadlo, modely těles aj. Ty jsou doplněny zápisy na tabuli a nástěnnými obrazy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- upřednostňujeme pestrost aktivit, které vycházejí z přístupu tvořivého vyučování
- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- přistupujeme individuálně k jednotlivým žákům
- podporujeme pokroky jednotlivých žáků
- motivujeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, které vycházejí z reálného života
- učíme žáky správně aplikovat řešení problémových situací v praxi

Kompetence komunikativní

- užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky
- pracujeme s grafy, diagramy
- podporujeme spolupráci a kooperativní myšlení žáků

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové práce a vedeme žáky k účinné spolupráci
- žáci se spolupodílí na utváření pravidel, které přispívají k příznivé atmosféře
- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich individuální rozvoj

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování daných pravidel
- učíme je porozumění a pomoci k druhým
- nabízíme přiměřené množství matematických úloh k propojení s reálným životem

Kompetence pracovní

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vedeme žáky k porozumění a pozitivnímu postoji k sobě samému i k druhým
- vedeme žáky k aktivnímu a účinnému zapojení se do komunikace ve skupině
- formujeme studijní dovednosti

Výchova demokratického občana

- vedeme žáky k podílení se na rozhodnutí celku s vědomím své vlastní odpovědnosti za svá rozhodnutí
- motivujeme k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- rozvíjíme disciplínu a žákovu sebekritiku

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- poukazujeme na různé životní podmínky v různých státech a kulturách Evropy a světa
- vedeme k toleranci k jiným kulturám

Environmentální výchova

- vedeme žáky k poznání, že o přírodu musíme pečovat, ne ji jen využívat
- přesvědčujeme žáky, že každý může něco udělat
- vedeme ke třídění odpadů, šetření energií a zdrojů
- snažíme se žákům vštípit úctu k přírodě a pokoru před ní

Očekávané výstupy z RVP ZV – 1. období

Číslo a početní operace

Žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do tisíce, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří slovní úlohy

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky

Geometrie v rovině a prostoru

Žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, jednoduchá tělesa
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché, souměrné útvary v rovině

Matematika – 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
spočítá prvky daného konkrétního souboru v oboru do 20 tvoří konkrétní soubor (korálky, kuličky, vršky) s daným počtem prvků čte a zapisuje přirozené číslo do 20 dokáže porovnat přirozené číslo do 20 používá sčítání a odčítání v oboru 0 – 10, v oboru 10–20 bez přechodu přes 10 řeší slovní úlohy v oboru do 10 řečí slovní úkoly typu o kolik méně, o kolik více v probíraném oboru orientuje se na číselné ose zobrazí číslo na číselné ose	obor přirozených čísel obor přirozených čísel, zápis čísel v desítkové soustavě písemné algoritmy početních operací, vlastnosti početních operací s přirozenými čísly číselná osa	Číslo a početní operace	Pč (počítadélko) Tv (hra na molekuly) Hv (písň O rybáři) Pč (vycházka – sčítání reálných předmětů)	
zná základní jednotky metr, kilogram, litr a pracuje s nimi v základních početních operacích	symboly a matematické značky	Závislosti, vztahy a práce s daty		
rozezná základní geometrické útvary nachází tyto útvary v předmětech denního života používá skládanky a stavebnice	základní útvary v rovině a v prostoru	Geometrie v rovině a v prostoru	Pč(skládání z geometrických tvarů) Vv (kresba geometrických tvarů)	

Matematika 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
sčítá a odčítá s přechodem přes desítku v oboru 0 – 20 vytváří a spočítá prvky daného souboru do 100 přečte a zapíše přirozená čísla do 100 sčítá a odčítá s přechodem přes desítku v oboru 0 – 100 orientuje se na číselné ose vyznačí číslo na číselné ose určuje a zapisuje nerovnosti zná význam závorek, počítá a zapisuje příklady se závorkami sčítá a odčítá čísla do 100 z paměti zaokrouhlí dané číslo na desítky násobí a dělí v oboru malé násobilky vytváří a řeší slovní úlohy z praktických situací s užitím osvojených početních operací	sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10 sčítání a odčítání v oboru 0 – 100 číselná osa, číselná řada (řazení) porovnávání čísel počítání s použitím závorek sčítání a odčítání písemně (seznámení) i z paměti počítání s penězi zaokrouhlování na desítky násobení jako opakované sčítání činitel, záměna činitelů dělení v oboru probraných násobitek vztahy mezi násobením a dělením vytváření a řešení slovních úloh	Číslo a početní operace	Čj (formulace odpovědí sl. úloh)	kartičky loto domino oříšky

poznává čas, zná časové jednotky a provádí jednoduché převody zná hmotnosti délky a provádí jednoduché převody utvrzuje praktickou představu o velikosti jednotek délky, hmotnosti a objemu	jednotky času, orientace v čase jednoduché převody jednotek času jednotky délky jednotky hmotnosti	Závislosti, vztahy a práce s daty	Prv (časové údaje) Pč (výroba hodin, pomocných kartiček) Tv	hodiny – sluníčko
rýsuje přímkou, lomenou čáru a nakreslí křivou čáru křížkem vyznačí bod narýsuje, označí a změří úsečku narýsuje a označí přímkou vyznačí bod na úsečce i přímkou vyznačí vrcholy a spočítá strany trojúhelníku, čtverce a obdélníku	základní útvary v rovině práce s pravítkem	Geometrie v rovině a prostoru		

Matematika – 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
vytvoří konkrétní soubor (papírové peníze) s daným počtem prvků čte a zapisuje všechna přirozená čísla do 1000 ovládá bezpečně řadu čísel mí porovnávat přirozená čísla v oboru do 1000 dovede z paměti sčítat a odčítat v oboru do 1000 zaokrouhlí trojčíselná čísla na desítky a jednotky zvládá rozvoj přirozených čísel v desítkové soustavě zakreslí obraz daného čísla na číselné ose užívá lineární uspořádání dokáže písemně sčítat a odčítat trojčíselná čísla bez přechodu i s přechodem zvládá provedení kontroly výpočtu dokáže řešit slovní úlohy, rozumí vztahům o n-více, o n-méně, o n-krát méně, o n-krát více	obor přirozených čísel zápis čísel v desítkové soustavě číselná osa písemné algoritmy početních operací slovní úlohy násobilka	Číslo a početní operace	Pč (výroba papírových mincí)	

užívá automaticky všechny spoje násobitek dělí dvouciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek určí neúplný podíl a zbytek v jednoduchých příkladech písemně násobí				
má vytvořeny správné představy o jednotkách délky, hmotnosti a objemu převádí a užívá dané jednotky doplní údaje do tabulky dle pokynů	závislosti a jejich vlastnosti tabulky	Závislosti, vztahy a práce s daty	Tv (měření, vážení)	
označí bod krajní úsečky, průsečík dvou přímek pozná a umí narýsovat přímku a polopřímku rozliší přímky rovnoběžné, kolmé a různoběžné sestrojí úsečku a změří její délku dokáže úsečku přenést chápe trojúhelník jako součást roviny narýsuje trojúhelník a popsat ho zná pojmy: kružnice a kruh ví co je to poloměr a průměr dokáže najít čtyřúhelník dokáže pojmenovat některé prostorové útvary – tělesa (krychle, kvádr, jehlan, kužel) na modelech určí vrcholy, stěny a hrany těles	základní útvary v prostoru a v rovině	Geometrie v rovině a prostoru	Prv (vycházka – reálné předměty) Pč (sestavování z geometrických tvarů)	

Očekávané výstupy z RVP ZV – 2. období

Číslo a početní operace

Žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Matematika – 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
čte, zapíše, porovná čísla v oboru 0 – 1 000 000 orientuje se na číselné ose zaokrouhlí dané číslo na 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000 rozloží číslo v desítkové soustavě provádí početní operace v oboru přirozených čísel (písemné i pamětné sčítání a odčítání, písemné násobení jednocif. a dvojcif. činitelem, písemné dělení jednocif. dělitelem, pamětné násobení i dělení čísla – násobky 10 až 100 000 jednocif. číslem) provádí odhady a kontrolu výsledků (bez i s pomocí kalkulačky) řeší slovní úlohy čte, zapíše zlomky graficky znázorní jednoduché zlomky (př. jedna polovina, dvě čtvrtiny) řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet části z celku sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	obor přirozených čísel 0 – 1 000 000 zápis, čtení, porovnávání, číselná osa, odhad, zápis v desítkové soustavě, zaokrouhlování početní operace a jejich vlastnosti, kontrola výpočtů, písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem (bez i se zbytkem)	Číslo a početní operace	Čj (formulace odpovědi) VI (zeměpisné údaje)	oříšky pro chytré hlavy domino kartičky matematické hry (prší, terč, a dost, matematický král)

	Počítání z paměti, více početních výkonů (se závorkami i bez závorek) slovní úlohy (vztahy o n-méně, o n-více, n-krát méně, n-krát více) práce s kalkulačkou (kontrola výsledků) zlomky (výpočet části z celku, grafické znázornění), čtení a zápis zlomků, porovnávání, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem			
má vytvořeny správné představy o jednotkách délky, hmotnosti, objemu a času převádí a užívá dané jednotky sestaví a čte údaje z jednoduché tabulky, diagramu	převody všech probraných jednotek (j. délky, hmotnosti, objemu, času) tabulky, diagramy (čtení údajů, jednoduché sestavení)	Závislosti, vztahy a práce s daty	VI (zeměpisné údaje) Tv	kartičky jednotky (prší)
dodržuje základní pravidla rýsování, dbá na přesnost rýsování, pracuje s pravítkem a kružítkem užívá a rozlišuje pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka sestrojí a rozpozná rovnoběžky a kolmice sestrojí trojúhelník, čtverec, obdélník, rovnoběžník, kruh, kružnici	bod, přímka, polopřímka, úsečka vzájemná poloha přímk v rovině (různoběžky, rovnoběžky, kolmice)	Geometrie v rovině a prostoru	Pč (kukátko na deatily – kruh, kružnice) Vv Př (vesmírná tělesa, oběžná dráha, osa Země)	třída – měření

porovná měřením i odhadem velikost geometrických útvarů vypočítá obvod i obsah čtyřúhelníků, hledá příklady z reálného života	konstrukce rovinných obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník, rovnoběžník, kruh, kružnice) osa úsečky, střed úsečky, osově souměrné útvary v rovině obvod (čtverec, obdélník, trojúhelník), obsah (čtyřúhelníky) tělesa - krychle, kvádr (modelování)			
řeší jednoduché praktické úkoly	slovní úlohy, nestandardní postupy matematické oříšky (logické řady, skládačky)	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	PČ (výroba skládačky)	

Matematika – 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
čte, zapíše, porovná čísla v oboru 0 – 1 000 000 000 orientuje se na čís. ose, vytvoří číselnou osu zaokrouhlí dané číslo na 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000, 1 000 000 rozloží číslo v desítkové soustavě	obor přirozených čísel 0 – 1 000 000 000 zápis, čtení, porovnávání, číselná osa, odhad, zápis v	Číslo a početní operace	Čj (formulace odpovědi) VI (zeměpisné údaje)	oříšky pro chytré hlavy domino kartičky

provádí početní operace v oboru přirozených čísel (pamětné sčítání, odčítání, násobení, dělení; písemné sčítání víceciferným sčítanců, písemné odčítání, násobení víceciferným činitelem, písemné dělení jednociferným i dvojciferným činitelem) provádí odhady a kontroly výsledků vyřeší a sestaví slovní úlohu pracuje s kalkulačkou orientuje se v římských číslicích zvládá základní převody (římská čísla na arabaská čísla a naopak) čte, zapíše, porovná a graficky znázorní zlomky sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem řeší a vymýšlí slovní úlohy na výpočet části z celku a celku z části čte, zapíše a porovnává des. čísla zobrazí des. číslo na číselné ose převede desetinný zlomek na des. číslo a naopak provádí početní operace s des. čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení)	desítkové soustavě zaokrouhlování početní operace a jejich vlastnosti, kontrola výpočtů, počítání zpaměti v daném oboru písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení písemné sčítání (2 a více sčítanců) a odčítání písemné dělení dvojciferným dělitelem písemné násobení víceciferným činitelem slovní úlohy práce s kalkulačkou římské číslice zlomky (čtení, zápis, porovnávání) sčítání zlomků se stejným jmenovatelem výpočet části z celku a celku z části desetinná čísla (čtení, zápis, porovnávání) základní početní operace s des. Čísly			matematické hry (prší, terč, a dost, matematický král)

	převody: des. zlomek x des. číslo			
má vytvořeny správné představy o jednotkách délky, hmotnosti, objemu, času a obsahu převádí a užívá dané jednotky sestaví tabulku, graf a vyčte potřebné údaje	převody všech probraných jednotek (j. délky, hmotnosti, objemu, času, obsahu) tabulky, diagramy (čtení údajů, jednoduché sestavení)	Závislosti, vztahy a práce s daty	VI (zeměpisné údaje) Tv	kartičky jednotky (prší)
dodržuje základní pravidla rýsování, dbá na přesnost rýsování, pracuje s pravítkem a kružítkem sestrojí a rozpozná rovnoběžky a kolmice sestrojí trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnici, rovnoběžník a zná jejich základní vlastnosti porovná měřením i odhadem velikost geometrických útvarů vypočítá obvod i obsah čtyřúhelníků, hledá příklady z reálného života rozpozná základní geometrická tělesa vypočítá povrch krychle a kvádru	úsečka (střed, osa) úhel, osa úhlu, porovnávání trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, obecný) – obvod, rýsování čtverec (obvod, obsah, rýsování, úhlopříčky) obdélník (obvod, obsah, rýsování, úhlopříčky) kruh, kružnice (vzájemná poloha dvou kružnic) souřadnice bodů osově souměrné útvary	Geometrie v rovině a prostoru	PČ (kukátko na deatily – kruh, kružnice) Vv Př (vesmírná tělesa, oběžná dráha, osa Země)	třída – měření j. obsahu (znázornění, karičky)

	tělesa – krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel, koule povrch krychle a kvádrů (čtvercová sít') jednotky obsahu (znázornění) obsahy složitějších obrazců			
řeší jednoduché praktické úkoly, užívá svých vlastních postupů	slovní úlohy, nestandardní postupy matematické oříšky (logické řady, skládačky)	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	PČ (výroba skládačky)	

Vzdělávací oblast: Informatika

Vzdělávací obor: Informatika

Vzdělávací předmět: Informatika

2. OBDOBÍ

Časové vymezení

Ročník	4.	5.
časová dotace	1	1

Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vzbuzujeme zájem o používání informačních a komunikačních technologií
- vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- učíme žáky aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- motivujeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání a zodpovědnosti za ně
- umožňujeme poznání smyslu a cíle učení a posuzovat vlastní pokrok
- využíváme různých způsobů, metod a strategií učení, které žákům umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k touze najít originální řešení za použití dostupného technického vybavení
- vedeme žáky k využívání stále novějších a modernějších technologií
- vedeme žáky k hledání různých zdrojů informací, které mohou vést k řešení problému a k ověřování správnosti řešení problému
- podněcujeme žáky ke kreativě a logickému uvažování při řešení problémů
- podporujeme samostatnou i týmovou práci

Kompetence komunikativní

- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- vedeme k potřebě vyjádřit svůj vlastní názor, stát si za ním, obhájit své přesvědčení, umět podpořit své názory potřebnými jednoduchými logickými argumenty
- vedeme žáky ke schopnosti formulovat svůj požadavek
- učíme žáky tvořivému užívání softwarových a hardwarových prostředků
- učíme žáky umět vyslechnout názory a kritiku druhých lidí
- podporujeme využití dostupné moderní techniky v komunikaci
- důsledně dbáme na dodržování pravidel slušné komunikace

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmu i samostatně
- poskytujeme prostor pro hodnocení a sebehodnocení výsledků
- podporujeme práci ve skupině a zaujímání různých rolí,
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- učíme schopnosti požádat o pomoc při řešení problému
- vytváříme příjemné a bezpečné pracovní prostředí
- podporujeme vzájemné přátelské vztahy a úctu

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání možností rozvoje a zneužití informačních a komunikačních technologií
- vychováváme žáky jako osobnosti zodpovědné za své chování a zdraví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k plnění svých povinností
- vyžadujeme, aby žáci plnili pracovní povinnosti zodpovědně a v co nejlepší kvalitě
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- motivujeme žáky k hledání vlastních postupů
- učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu
- učíme žáky šetrné práci s výpočetní technikou

Zařazení průřezových témat

Mediální výchova

- tvorba mediálního sdělení

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání, komunikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat

I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji

I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Učivo

- **data, informace:** sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- **kódování a přenos dat:** využití značek, piktoqramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- **modelování:** model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
- I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Učivo

- **řešení problému krokováním:** postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupuřešícího konkrétní jednoduchou situaci
- **programování:** experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- **kontrola řešení:** porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

- **systémy:** skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
- **práce se strukturovanými daty:** shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

- **hardware a software:** digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spuštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- **počítačové sítě:** propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- **bezpečnost:** pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

Učební plán

Ročník	Téma	hodiny	je třebapočítač
4.	Ovládání digitálního zařízení. Práce ve sdíleném prostředí	12	AA
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	11	
		10	
5.	Úvod do práce s daty	4	A
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A
	Úvod do informačních systémů	3	
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	A
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Základy programování – postavy a události	6	A

Tematické celky

1. stupeň

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 8 (částečně) B: kap. 6 B: kap. 7
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Piktogramy, emodži, kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódování informace obrázkem Kódování informace textem Kódování informace číslem Kódování a šifrování textu Kódování rastrového obrázku Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat• pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech• doplní posloupnost prvků• umístí data správně do tabulky• doplní prvky v tabulce• v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Zdroje Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích Víme, co jsou data Evidujeme data Kontrolujeme data Filtrujeme, třídíme a řadíme data Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládnutí postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • nalezne ve svém okolí systéma určí jeho prvky• určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací project	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP

Data, informace a modelování

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- popíše konkrétní situaci, určí, co kní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- pomocí grafu znázorní vztahy meziobjekty
- pomocí obrázku znázorní jev
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

Zdroje

metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (<https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs>)

Učivo

Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model

Odkaz na učivo ve zdrojích

Grafové modely Další grafové modely
Řešení problémů pomocí modelů

Výukové metody a formy

Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spuštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: PRVOUKA

1. OBDOBÍ**Časové vymezení**

ročník	1.	2.	3.
časová dotace	2	2	2

Organizační vymezení

Výuka probíhá v 1. – 3. ročníku dvě hodiny týdně v kmenových třídách i v přírodě (okolí školy). Učivo prvouky prolíná do různých předmětů, což dává možnost k uskutečňování krátkodobých projektů či tematických bloků. Mezipředmětové vztahy a učivo bude probíráno dle možností školy a vlastního plánu učitele.

Charakteristika vyučovací předmětu

Obsah tohoto vyučovacího předmětu je dětem velmi blízký a přirozený (Moje rodina, Náš domov – obec, Škola,...). Přírodní okolí, které naši školu obklopuje, často využíváme k názornému vyučování. Žáci přírodu poznávají, pozorují její rozmanitost a učí se ji chránit. Důraz klademe především na utváření si vztahu k domovu v regionu Horňácko, k poznávání lidové kultury a tradic. V průběhu roku jsou zařazována i témata, skrze které žáci poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi kolem sebe, porozumění jeden druhému. Naše škola se každoročně účastní na celoročním projektu Kapka prevence. Při osvojování poznatků učiva se žáci učí vyjadřovat a obhajovat své myšlenky a názory, ale i porozumět a respektovat názory druhých.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedeme žáky k zájmu o svůj region Hornácko
- poznáváme smysl a cíl učení a vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení a uvědomování si vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k vnímání problémů ve škole i mimo ni a nalezení cesty k jejich řešení
- k řešení problémů žákům předkládáme více zdrojů informací, vedeme je ke srovnání a ověřování řešení
- vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u dětí správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory
- seznamujeme žáky s různými typy textů, obrázkovým materiálem (encyklopedie, kroniky, internet, učebnice)
- vedeme je k naslouchání druhých lidí

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové práce a vedeme žáky k účinné spolupráci
- žáci se spolupodílí na utváření pravidel, které přispívají k příznivé atmosféře
- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich individuální rozvoj

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování daných pravidel
- učíme je porozumění a pomoci k druhým
- vytváříme pozitivní postoj ke svému domovu, přírodě
- učíme žáky žít v souladu s přírodou a chránit ji

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při elementárních pokusech a práci s přírodninami
- učíme citlivému zacházení s přírodninami a ochraně přírody
- žáci pracují dle stanovených postupů a zároveň jim umožňujeme hledat postupy vlastní

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vedeme žáky k porozumění a pozitivnímu postoji k sobě samému i k druhým
- vedeme žáky k aktivnímu a účinnému zapojení se do komunikace ve skupině
- rozvíjíme u žáků dovednost dobře si zorganizovat čas (denní režim)
- rozvíjíme základní rysy kreativity (originality, pružnost nápadů)

Výchova demokratického občana

- vedeme žáky k podílení se na rozhodnutí celku s vědomím své vlastní odpovědnosti za svá rozhodnutí
- prohlubujeme schopnost naslouchání, empatie
- rozvíjíme dovednost spravedlivého a zodpovědného chování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjíme a integrujeme základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubujeme pozitivní postoj ke svému domovu, tradicím, lidové kultuře v regionu Hornácko jako součásti Evropy

Multikulturní výchova

- učíme žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory
- napomáháme žákům uvědomit si vlastní identitu

Environmentální výchova

poskytujeme dětem základní pohled na přírodu a životní prostředí

- učíme děti pozorovat přírodu, vnímat a hodnotit důsledky lidského chování
- vedeme děti k přímému kontaktu s okolní přírodou a prohlubujeme vytváření vztahu a citlivého vnímání přírody v okolí jako součást domova
- přispíváme k vnímání života jako nejvyšší hodnoty

Očekávané výstupy z RVP ZV – 1. období

Žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí (obci, městě)
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby umí požádat o pomoc pro sebe i jiné dítě
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Prvouka – 1. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
orientuje se ve škole a jejím blízkém okolí je obeznámen se školním režimem a řádem, respektuje je zná své školní pomůckami a potřeby, pečuje o ně zvládne bezpečný přesun z domova do školy a zpět	Jsem školák, škola její prostory a blízké okolí. Třída ve vyučovací hodině a o přestávce. Vhodné chování a bezpečnost. Bezpečná cesta do školy.	Místo, kde žijeme	Vv, Pč (kreslení dopravních značek)	vycházky do blízkého okolí
zná nejbližší členy své rodiny chápe důležitost rodiny role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Moje rodina, základní příbuzenské vztahy, život v rodině, zařízení bytu můj pokojíček	Lidé kolem nás	Čj (náměty pro rozhovor se žáky, dramatizace)	výstavka rodinných fotografií
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka	Dny v týdnu a členění dne, poznáváme hodiny roční období a jednotlivé svátky, volný čas a povolání	Lidé a čas	Vv (tématické práce) Čj (rozhovor, dramatizace) M (porovnávání a pozorování určitého počtu věcí)	hodiny, kalendář, dramatizace hry na jednotlivá povolání
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích roztřídí podle nápadných určujících znaků některé přírodniny	Rostliny a živočichové v jednotlivých ročních obdobích v parku, lese, v sadu na zahradě, na poli. Zvířata domácí a hospodářská, ptáci, stavba rostlin	Rozmanitost přírody	Čj (básnička o zvířátku, čtení) Hv M (slovní úlohy)	Které zvíře do řady nepatří? hádanky, přiřazování (strom- plod...)
určí základní části lidského těla zná a uplatňuje základní pravidla hygieny	Poznáváme své tělo, pečuje o zdraví, osobní	Člověk a jeho zdraví	Vv (postava, lepení potravin)	výstavka ovoce, zeleniny- zdravá výživa,

pozná příznaky běžného onemocnění zná základy správné výživy osvojit si význam sportu pro zdraví	hygiena, péče o zevnějšek, výživa a sporty		M (slovní úlohy) Tv	hry co do řady nepatří (vhodné oblečení...)

Prvouka – 2. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
orientuje se ve škole a v jejím okolí respektuje školní režim a řád předchází případným nebezpečím a úrazům zvládne bezpečný přesun z domova do školy a zpět zná základní pravidla silničního provozu	škola, její prostory a okolí chování v hodině i o přestávce činnosti a bezpečnost ve škole dopravní výchova, bezpečnost	Jsem školák Cesta do školy	Vv, Pč (kreslení a výroba dopravního značení) Tv (vycházka)	dramatizace
zná své členy rodiny, chápe důležitost rodiny a domova jako svého zázemí	domov, rodina, vztahy a život v rodině obec (život na obci)	Místo, kde žijeme	Vv (barvy rodiny, můj pokoj)	fotky rodiny co pro mě rodina znamená přídavná a podstatná jména – symbol rodiny
umí vyjmenovat a popsat všechna roční období uvědomuje si proměny v přírodě a v počasí zná a přiřadí tradiční svátky k ročnímu období	roční období – proměny, počasí, svátky, lidské činnosti	Roční období	Hv (písně vztahující se k ročním obdobím) Vv Čj (vyprávění)	kartičky (přiřazování)

pojmenuje a třídí zvířata v okolní přírodě popíše jejich základní stavbu těla pozná dané byliny, keře, stromy a jejich plody třídí plody na zeleninu a ovoce pozná ovocné stromy a určí jejich plody	živočiškové ve volné přírodě – savci, ptáci stálí a stěhovaví, hmyz domácí zvířata, stavba těla zelenina ovoce, ovocné stromy a plody rostliny (louka, les, pole, voda)	Živočiškové Rostliny Zelenina a ovoce	Čj (básnička o zvířátku, čtení) Hv M (slovní úlohy)	Které zvíře do řady nepatří? hádky dramatizace (co jsem) ptáci (přiřazování, fotky) společensví – třídění
dokáže určit základní části lidského těla zná a uplatňuje základní pravidla hygieny pozná příznaky běžného onemocnění dokáže ošetřit drobná zranění přivolá pomoc má osvojené chování a odmítání cizích osob	lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí	Člověk a zdraví	Vv (postava, lepení potravin) M (slovní úlohy) Tv	třídění dramatizace – volání o pomoc 155
rozlišuje děj probíhající v minulosti, současnosti i minulosti popíše průběh dne s časovým určením vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, roční období orientuje se v čase podle hodin a kalendáře porovná kratší a delší časové údaje zná povolání svých rodičů má základní představu o některých povoláních zná základní materiály výrobků	orientace v čase – minulost, současnost, budoucnost průběh dne rok – měsíc – týden – den pracovní činnosti lidí suroviny a výrobky materiály	Lidé a čas Povolání a výrobky	M (slovní úlohy, příklady) Čj Vv, Pč	druhy hodin denní činnosti – časové zařazení kartičky – přiřazování dějů v měsících výrobky – materiál, popis, odhad podle hmatu dramatizace

Prvouka – 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
podílí se na vytváření příjemné pracovní atmosféry ve třídě předchází případným nebezpečím a úrazům respektuje pravidla slušného chování ke svým spolužákům a zaměstnancům školy ovládá a dodržuje základní pravidla silničního provozu jako chodec i cyklista zná a umí použít telefonní čísla první pomoci	škola a její prostředí činnosti ve škole pravidla silničního provozu dopravní značky	Škola Doprava	Aj (místnosti školy) Vv, Pč (moje kolo) Tv	dopravní hřiště značky – hry (co chybí, popis) moje kolo nebezpečná místa v obci
rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy pojmenuje povinnosti i práva členů rodiny chápe důležitost rodiny a domova jako svého zázemí pojmenuje významné rodáky regionu Hornácko zná základní historické údaje a památky své obce povpráví pověst ze svého okolí vytvoří jednoduchý plánek svého bydliště orientuje se na mapě zná územní zařazení své obce, zná základní informace o ČR	rodina, domov obec, kultura, historie, krajina v okolí ČR – vlajka, hymna, rozdělení, státní symbol, hlavní město, sousední státy	Domov Místo, kde žijeme	Aj (moje rodina, členové, popis) Čj Hv (písně z Hornácka)	fotky rodinné příležitosti kartičky Hornácko
zná datum svého narození určí čas podle hodin a kalendáře pojmenuje názvy ročních období, měsíců, dnů chápe rozdíl mezi ději v minulosti, současnosti a budoucnosti uplatňuje základní převody jednotek uvědomuje si rozdíl mezi způsobem života v minulosti a současnosti	současnost, minulost a budoucnost – způsob bydlení, předměty denní potřeby, odívání jednotky času orientace v čase, v průběhu roku	Orientace v čase Jak žili lidé dříve	M (stáří vynálezů) Hv (písně Hornácka – časté náměty) Vv (vynález budoucnosti – kreslení) Pč (výroba – imitace předmětu z minulosti)	hodiny digitální, nástěnné odívání dnes a dříve - kroj Hornácka
uvědomuje si rozdíl mezi prací a volným časem pojmenuje a vysvětlí svých profesi rodičů	povolání	Práce a volný čas	Tv (relaxační cvičení)	rozvrhnutí času: škola – volný čas

rozlišuje a využívá různé možnosti odpočinku	možnosti trávení volného času účinný odpočinek			
rozliší známé látky podle jejich vlastností ověřuje základní vlastnosti některých látek jednoduchými pokusy vysvětlí základní význam neživé přírody chápe důležitost Země a Slunce pro život	vlastnosti látek a jejich skupenství vzduch – zdroj kyslíku voda – koloběh vody v přírodě půda – složení a význam Slunce – zdroj tepla a světla Země jako součást sluneční soustavy	Látky a jejich vlastnosti Neživá příroda	Vv, Pč (sluneční soustava, život na jiných planetách)	
vysvětlí základní rozdíly mezi živou a neživou přírodou zná nejnámější rostliny, houby a živočichy v okolní přírodě uvádí základní znaky rostlin a živočichů pozoruje rostliny ve svém okolí, popíše jejich části rozpozná některé druhy jedlých a jedovatých hub svého okolí rozliší živočichy podle vnější stavby těla, zařadí do skupin	rostliny, houby, živočichové	Živá příroda	Hv (tance – napodobování zvířat) Čj (popis, vyprávění) Vv, Pč	dramatizace (pohyby – medvěd, zajíc, had) hádanky (popis živočicha) kdybych byl orlem, každý den bych...
porovná rozmanitost života v přírodě v ČR s jinými oblastmi na Zemi popíše změny přírody v jednotlivých ročních obdobích, změny počasí vysvětlí význam potravního řetězce nachází možnosti vlastního přispění k ochraně životního prostředí	život v přírodě v jiných oblastech ČR (ukázky podnebí) mírné podnebí – střídání ročního období potravní řetězec třídění odpadu	Rozmanitost a rovnováha v přírodě Ochrana přírody	Tv Pč (výroba kalendáře ročního období) Čj (příběh flašky, plechovky,...)	hra na vlka a zajíce (potravní řetězec) dramatizace (rovnováha)

popíše základní části těla a jednoduše popíše funkci životně důležitých orgánů orientuje se v jednotlivých etapách lidského života zná a praktikuje zásady hygieny ví, jak pečovat o své zdraví rozpozná příznaky běžných nemocí, poskytne první pomoc, přivolá pomoc ví, na koho se obrátit v případě pocitu vlastního nebezpečí	lidské tělo (růst a vývoj, muž x žena, stavba těla) péče o zdraví, spánek, pohyb výživa a zdraví	Člověk a jeho zdraví Osobní bezpečí	Tv (zdravý pohyb) Aj (potrava)	dramatizace nevhodné chování práva dítěte

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vzdělávací předmět: PŘÍRODOVĚDA

2. OBDOBÍ

Časové vymezení

ročník	4.	5.
časová dotace	1.	2.

Organizační vymezení

Vyučovací předmět přírodověda ve 4. a 5. ročníku navazuje na předmět prvouka v 1. – 3. ročníku. Je vyučován v kmenových třídách i v přírodě v těsné blízkosti naší školy. Uskutečňujeme především krátkodobé projekty a tematické celky. Mezipředmětové vztahy a učivo bude probíráno dle možností školy a vlastního plánu učitele.

Charakteristika vyučovací předmětu

Obsah učiva přírodovědy je členěn do dvou tematických celků:

- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Přírodní okolí, které naši školu obklopuje, často využíváme k názornému a aktivnímu vyučování. Žáci získávají rozšířenější poznatky o přírodě nejen ve svém okolí, jdou za hranice našeho státu, vytvářejí si tak komplexní pohled rozmanitosti přírody na Zemi a získávají poznatky o naší planetě jako součásti celého vesmíru. Dále je učivo zaměřeno na poznání člověka po biologické, fyzické i psychické stránce. Výuka je zde orientována především na zdraví životní styl, ochranu zdraví, poznání sama sebe i druhých hlavně v období dospívání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání, třídění, propojování informací, samostatnému učení
- vedeme žáky ke čtení s porozuměním, své poznatky si žáci navzájem prezentují
- pracujeme s dalšími zdroji informací (encyklopedie, internet, atlasy)
- poznáváme smysl a cíl učení a vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení a uvědomování si vlastního pokroku
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- žáky vedeme k vnímání problémů ve škole i mimo ni a nalezení cesty k jejich řešení
- vedeme žáky k samostatnému řešení problému, vysvětlení svých postupů a jejich zdůvodnění
- k řešení problémů žákům předkládáme více zdrojů informací, vedeme je ke srovnání a ověřování řešení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení a obhajobě svých rozhodnutí, k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u dětí správně a výstižně formulovat své myšlenky a názory
- seznamujeme žáky s různými typy textů, obrázkovým materiálem (encyklopedie, kroniky, internet, učebnice)
- vedeme je k naslouchání a porozumění druhých lidí
- vybízíme k diskuzi na dané téma a dodržování pravidel slušné komunikace

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinové práce a vedeme žáky k účinné spolupráci a pochopení důležitosti spolupráce s ostatními na daném úkolu
- žáci se spolupodílí na utváření pravidel, které přispívají k příznivé atmosféře
- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich individuální rozvoj

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování daných pravidel
- učíme je porozumění a pomoci k druhým
- vytváříme pozitivní postoj ke svému domovu, přírodě
- učíme žáky žít v souladu s přírodou a chránit ji, vnímat přírodu v celém jejím měřítku, ne jen v okolí svého domova
- chápeme základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při elementárních pokusech a práci s přírodninami
- učíme citlivému zacházení s přírodninami a ochraně přírody
- žáci pracují dle stanovených postupů a zároveň jim umožňujeme hledat postupy vlastní
- využíváme znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i přípravy žáků na budoucnost

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vedeme žáky k porozumění a pozitivnímu postoji k sobě samému i k druhým
- vedeme žáky k aktivnímu a účinnému zapojení se do komunikace ve skupině
- rozvíjíme základní rysy kreativity (originality, pružnost nápadů)

Výchova demokratického občana

- vedeme žáky k podílení se na rozhodnutí celku s vědomím své vlastní odpovědnosti za svá rozhodnutí
- prohlubujeme schopnost naslouchání, empatie
- rozvíjíme dovednost spravedlivého a zodpovědného chování
- vedeme k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjíme a integrujeme základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubujeme pozitivní postoj ke svému domovu, tradicím, lidové kultuře v regionu Hornácko, jako součásti Evropy
- rozvíjíme a integrujeme základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy

Multikulturní výchova

- učíme žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory
- napomáháme žákům uvědomit si vlastní identitu

Environmentální výchova

- poskytujeme dětem základní pohled na přírodu a životní prostředí
- učíme děti pozorovat přírodu, vnímat a hodnotit důsledky lidského chování
- vedeme děti k přímému kontaktu s okolní přírodou a prohlubujeme vytváření vztahu a citlivého vnímání přírody v okolí jako součást domova
- vedeme žáky k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- přispíváme k vnímání života jako nejvyšší hodnotě

Mediální výchova

- učíme žáky využívat potenciál medií jako možný zdroj informací

Očekávané výstupy z RVP ZV – 2. období

Rozmanitost přírody

Žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí

- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Člověk a jeho zdraví

Žák

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelněplánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Přírodověda – 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozlišuje základní ekosystémy vysvětlí potravní vazby živých organismů zná základní podmínky života na zemi rozlišuje rozdíly a propojenost živé a neživé přírody vysvětlí a používá základní pojmy z obecné terminologie vyhledává informace v odborné literatuře (atlas, encyklopedie, klíč) zná a pojmenuje běžně se vyskylující rostliny a živočichy a řadí je do jednotlivých společenstev podílí se na jednoduchém pokusu, naplánuje postup a vyhodnotí výsledky	Společenstva živých organismů Podzimní přípravy rostlin a živočichů na zimu Život v zimní přírodě Rostliny a živočichové na jaře Rostliny a živočichové v létě Domácí zvířata Člověk a příroda	Rozmanitost přírody	PČ, Vv Čj (sloh, odborné texty) M (výpočty) Hv (úázky písní různých regionů v ČR, národnosti) Tv (hodina v přírodě)	kartičky hry prezentace skupin výroba třídních knih

zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat má podvědomí o ohleduplném chování se k přírodě a její ochraně uvede příklady přetváření a přizpůsobování si přírody člověkem pro svou potřebu využívá základní fyzikální veličiny	Horniny a nerosty Měření			
uplatňuje hygienické a zdravotně preventivní návyky k péči o vlastní tělo a své zdraví zná zásady první pomoci, zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví Prevence nemocí, úrazů První pomoc	Člověk a jeho zdraví		

Přírodověda – 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zná a vysvětlí základní podmínky života na zemi rozlišuje rozdíly a propojenost živé a neživé přírody vysvětlí a používá základní pojmy z obecné terminologie vyhledává informace v odborné literatuře (atlas, encyklopedie, klíč) vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy rozlišuje neobnovitelné a obnovitelné přírodní zdroje	Neživá příroda - podmínky života na Zemi - nerosty a horniny (ener. paliva) - půda Vesmír - Slunce - souhvězdí - sluneční soustava - Země - Měsíc Živá příroda - podnebné pásy - botanické a zoologické zahrady	Rozmanitost přírody	Pč, Vv Čj (sloh, odborné texty) M (výpočty) Hv (úázky písní různých regionů v ČR, národnosti) Tv (hodina v přírodě)	tematické kartičky hry prezentace skupin výroba třídních knih

uvědomuje si prospěšnost i škodlivost zásahů člověka do přírody vysvětlí význam půdy pro živé organismy včetně člověka vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi uvědomuje si postavení Země jako součásti sluneční soustavy na základě pohybů Země objasní střídání ročního období, dne a noci rozlišuje a vysvětlí existenci podnebných pásů na Zemi, uvede jejich základní charakteristiku a lokalizaci zná některé zástupce fauny i flóry podnebných pásů, uvede příklad jejich přispůsobení se dané oblasti vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad zná a pojmenuje běžně se vyskutející rostliny a živočichy na našem území a řadí je do známých skupin uvede základní rozdíly mezi živými organismy a vysvětlí potravní vazby živých organismů pozoruje vybrané živočichy a rostliny	- třídění živých organismů Člověk a příroda - ochrana a využití přírody - životní prostředí			

podílí se na jednoduchém pokusu, naplánuje postup a vyhodnotí výsledky posoudí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich dopad na životní prostředí zná obecné zásady ochrany přírody				
rozlišuje společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka a jiných živočichů orientuje se v jednotlivých etapách lidského života a ve vývoji dítěte před i po jeho narození vysvětlí základní funkce jednotlivých orgánových soustav uvědomuje si rozdíly mezi oběma pohlavími orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku a chová se k němu ohleduplně uvědomuje si škodlivost návykových látek a v modelové situaci předvede odmítnutí návykové látky uplatňuje hygienické a zdravotně preventivní návyky k péči o vlastní tělo a své zdraví	Člověk - společné znaky s ostatními živočichy - lidské tělo - sexuální výchova - návykové látky - ochrana zdraví - osobní bezpečí Svět lidské práce	Člověk a jeho zdraví		

zná zásady první pomoci, zajistí lékařskou pomoc rozeznává nebezpečná místa ve svém okolí a uplatňuje zásady bezpečnosti uvědomuje si význam živé a neživé přírody a lidské činnosti k dosažení konečného výrobku				

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

2. OBDOBÍ

Časové vymezení

ročník	4.	5.
časová dotace	2	2

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět RVP ZV. Ve vlastivědě se rozvíjí u žáků národní cítění a kladný vztah k naší zemi a kulturnímu dědictví. Žáci se seznámí s okolními státy Evropy. Časová dotace je ve 4. a 5. ročníku 2 vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Jsou uskutečňovány vycházky do okolí, do veřejné knihovny, na výstavy. Metody a formy práce jsou besedy, exkurze, skupinové práce, myšlenkové mapy, pokusy, pozorování, výukové pořady a programy, dramatizace.

Místo, kde žijeme

- organizace života v obci, státě, světě
- poznávání místních, regionálních skutečností, důraz se klade na dopravní výchovu
- uvědomování si vztahu k vlasti, národu, rasám, ostatním státům na Zemi i Evropě

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi (pomoc, solidarita, úcta, snášenlivost)
- seznámení se základními právy a povinnostmi občana ve společnosti i ve světě
- demokracie, monarchie, diktatura
- výchova k občanské zodpovědnosti

Lidé a čas

- orientace v dějinném čase, utváření historie
- vyvolávat zájem o samostatné vyhledávání různých historických dějů, zkoumat a porovnávat se současností

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vyznačuje v jednoduchém plánu místo školy, obce...,
- podporujeme u žáků užívání správné terminologie
- vedeme žáky k orientaci v mapách

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům práce s encyklopediemi, odbornou literaturou a internetem
- umožňujeme zažít úspěch při samostatných i skupinových pracích

Kompetence komunikativní

- snaží se vyjádřit různými způsoby různost krajiny, charakteristiky národností...
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost
- podněcujeme k argumentaci a ověřování výsledků

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi i národy
- zná význam různých povolání
- práce v heterogenních skupinách - sebehodnocení
- vytváří se příležitost k interpretaci různých získaných materiálů

Kompetence občanská

- vyhledává významné rodáky, památky v regionu, ČR i Evropě
- toleruje odlišnosti v lidské společnosti

Kompetence pracovní

- vedeme k plánování úkolů, zvláště těch, které vedou ke spolupráci
- vedeme k porovnávání poznatků o společnosti, soužití a práci

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vedeme žáky k porozumění a pozitivnímu postoji k sobě samému i k druhým
- vedeme žáky k aktivnímu a účinnému zapojení se do komunikace ve skupině
- rozvíjíme u žáků dovednost dobře si zorganizovat čas (denní režim)
- rozvíjíme základní rysy kreativity (originality, pružnost nápadů)

Výchova demokratického občana

- vedeme žáky k podílení se na rozhodnutí celku s vědomím své vlastní odpovědnosti za svá rozhodnutí
- prohlubujeme schopnost naslouchání, empatie
- přispíváme k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita a tolerance

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjíme a integrujeme základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubujeme pozitivní postoj ke svému domovu, tradicím, lidové kultuře v regionu Hornácko jako součásti Evropy

Multikulturní výchova

- učíme žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory
- napomáháme žákům uvědomit si vlastní identitu

Environmentální výchova

- vedeme žáky k odpovědnosti za své jednání a chápání dopadu
- vedeme k vnímavému přístupu ke svému okolí a řešení problémů spojených s jeho ochranou

Vlastivěda – 4. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
popíše místo svého pobytu s přihlédnutím k okolní krajině a státu vyjmenuje světové strany nakreslí směrovou růžici	obec, místní krajina Zeměpisná poloha		MA – výpočet vzdáleností do soused.obcí	
vyhledává z různých informačních zdrojů zvláštnosti regionů ČR porovnává hustotu osídlení v různých oblastech ČR vypráví o zážitcích z cest pozná a popíše symboly ČR nakreslí správně státní vlajku	Regiony ČR		Čj – příběh z prázdnin	Pohledy, fotografie z dovolené
vysvětlí vlastními slovy užití symbolů a úctu k nim řekne jméno prezidenta a premiéra ČR správně vysloví a napíše oficiální název ČR	Naše vlast		Vv- vlajka z Pet víček	Kartičky s kraji+ zajímavost
orientuje se v mapě pomocí mapových značek orientuje v mapě pomocí barev vysvětlí pojem nadmořská výška		Místo, kde žijeme	Př – vycházka do okolí	

přečte z mapy nadmořskou výšku vymezí na mapě hranice ČR ukáže a pojmenuje pohoří ČR ukáže na mapě Moravu, Slezsko a Čechy vyhledává na mapě významné řeky ČR	Mapové značky Orientace na mapě		Čj – vlastní jména	Kvadromino – řeky města
vysvětlí své práva vyplývající ze školního řádu pohovoří o svém příkladném chování v rodině a ve společnosti popíše jednání dětí ve školním kolektivu, které nelze tolerovat pohovoří o správném způsobu zacházení se školním a osobním majetkem navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce Javorník	Mezilidské vztahy Šikana Vlastnictví Globální problémy	Lidé kolem nás	Čj – souvislé vyjadřování Tv – pantomina Vv ,Pč	Třídění odpadu
orientuje se v časové ose pravěk – současnost vysvětlí odlišnosti způsobu života ve středověku a dnes seřadí vybraná historická období do jednoduché časové osy rozliší nejznámější památky regionu zpracuje poznatky o svém regionu vyhledá informace o vzniku Javorníka vyhledá v českých pověstech kapitoly o životě starých Slovanů seznámí se s významnými osobnostmi z rodu Přemyslovců, Lucemburků popíše způsob života lidí ve středověku pohovoří o době Karla IV. vysvětlí vlastními slovy důležitost příchodu Cyrila a Metoděje a významu Jana Husa rozumí pojmu husité	Orientace v čase Regionální památky Slované Staré pověsti české Vznik českého státu Přemyslovců Lucemburkové Karel IV.. Cyril a Metoděj Jan Hus	Lidé a čas	Čtení Pč – život pravěkých lovců Ma – číselný obor 0 – 1000000 Práce s výukovým programem Vlastivěda 1	Dle možností beseda s rodáky a pamětníky Javorníka Kronika Javorníka

Vlastivěda – 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
určí a ukáže na mapě pomocí světových stran polohu sousedních států k ČR vypráví o zážitcích z cest-pomocí mapy, vyhledává kulturní památky ČR a regionu pomocí různých informací zpracuje zajímavosti o svém kraji určí a ukáže na mapě pomocí světových stran polohu evropských států orientuje se v mapě Evropy porovnává podle mapy lidnatost v jednotlivých kontinentech přiřadí nejznámější typické výrobky k určitému státu Evropy porovná přírodu a život lidí v Evropě vyhledává zvláštnosti přírody v Evropě z různých informačních zdrojů pojmenuje orány státní moci a zná nejvyšší zástupce státní správy vyjmenuje nejznámější památky v hlavním městě ČR	Světové strany Cestujeme po ČR Jihomoravský kraj Evropa a svět Orientace na mapě Podnebné pásy Parlament, vláda, volby, demokracie Praha – hl. město	Místo, kde žijeme	Čj – komunikační dovednosti Ma – o n více, o n méně Př – rozmanitost podmínek života na Zemi	Pohlednice, obrázky Encyklopedie Videa z dovolené, fotografie
vysvětlí pravidla slušného chování mezi lidmi na modelových situacích rozliší na modelových situacích rozdíly mezi jednotlivci uvede příklady soukromého veřejného vlastnictví na modelových situacích předvede použití peněz	Komunikace mezi lidmi Soužití lidí Majetek lidí Peníze	Lidé kolem nás	Čj – rozhovory Pv- peníze Ma - nakupujeme	Třídní pravidla

zopakuje si určování času v souvislosti s dějinnými událostmi využívá archivů, knihoven, médií.. k pochopení mezi jevy a ději sleduje minulost a současnost v regionu využívá vzpomínek příbuzných i jiných pamětníků k porovnání života a práce v minulosti i současnosti, - vyhledává zajímavosti, pověsti z rodného kraje	Tereziánské a josefínské reformy Osvícenectví Revoluční rok 1848 Národní obrození Vývoj vědy a techniky, Život v 19. st. 1. sv. válka Vznik ČSR a její vývoj 2. sv. válka, okupace Poválečný vývoj republiky	Lidé a čas		Besedy

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Hudební výchova je vyučována v 1. – 5. ročníku, výuka může probíhat dle vyučujícího předmětu buď v kmenových třídách, nebo v učebně cizího jazyka. Přírodní okolí školy může být k výuce také využíváno.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Naše škola patří do regionu Horňácko, proto do hodin hudební výchovy zařazujeme i lidové tance, říkadla a písně pro děti, které se váží k tomuto regionu. Prohlubujeme u dětí představu o svém domovu, jeho lidové kultuře a vytvářet lásku ke svému rodnému kraji, a tím dosáhnout toho, že naše lidová kultura bude mít stále své příznivce a nadšence, kteří se na jejím udržení budou aktivně podílet. Snahou učitele je, aby žáci byli schopni na základě svých dispozic zpívat intonačně čistě a rytmicky přesně, s využitím rytmických a jednoduchých melodických nástrojů či doprovodit hudbu pohybem, lidovým tancem. Tomuto záměru odpovídá vhodný výběr písní či skladeb. Snažíme se v dětech probudit zájem o hudbu, motivovat je k tomu, aby zpívaly a rozvíjely své pohybové dovednosti, zároveň se nestyděly za svůj hudební a taneční projev a aby byly citlivé v hodnocení druhých. Mezipředmětové vztahy a učivo (výběr písní a tanců) bude probíráno dle možností školy a vlastního plánu učitele.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- probouzíme a vytváříme u žáků pozitivní vztah k hudbě, k hudební a taneční tradici Horňácka
- seznamujeme žáky s užívanou terminologií a znaky
- ukazujeme dětem cestu možného budoucího profesního zařazení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k jejich vlastnímu úsudku o hudbě
- seznamujeme žáky s různými žánry a na základě toho vyhledáváme jejich podobnosti či odlišnosti
- pracujeme s dětskou fantazií a kreativitou, vymýšlíme své vlastní texty, melodie, pohybový doprovod

Kompetence komunikativní

- prostřednictvím třídního vystoupení trénujeme dovednost zbavit se ostychu při vystoupení před širším publikem
- učíme děti k vnímavosti hudby a pomocí ní vyjadřovat své pocity, nálady
- vedeme žáky k umění poslouchat a naslouchat, udržovat pozorné ticho, nezasahovat do projevu druhého
- rozvíjíme hlasovou kulturu, učíme děti správně pracovat s dechem

Kompetence sociální a personální

- učíme spolupráci ve skupině, vytváření příznivé atmosféry
- poskytujeme žákům prostor pro jejich osobní hudební projev

Kompetence občanské

- podporujeme kladný přístup k výkonům ostatních spolužáků
- budujeme v žácích pozitivní vztah k uměleckým dílům, k tradicím a kulturně-historickému dědictví

Kompetence pracovní

- užíváme různé hudební nástroje k vlastnímu doprovodu
- učíme žáky k šetrnému zacházení s hudebními nástroji

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- utváříme a rozvíjíme základní dovednosti pro spolupráci
- užíváme hudby jako prostředek k relaxaci
- cvičíme smyslové vnímání, pozornost a soustředění, dovednost zapamatování
- rozvíjíme základní rysy kreativity (pružnost nápadů, originalita, citlivost)
- učíme vnímat hudbu jako možný prostředek komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjíme a integrujeme základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturnímodlišnostem mezi národy
- rozvíjíme schopnost srovnávat kulturní projevy jiných národů
- utváříme pozitivní postoj k jinakosti a kulturní rozmanitosti

Multikulturní výchova

- pomáháme žákům uvědomovat si jedinečnost každého člověka a poznávat vlastní kulturní zázemí
- napomáháme žákům vytvářet si svou vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- udržujeme tolerantní vztahy a rozvíjíme spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní či jinou odlišnost

Environmentální výchova

- poukazujeme na vztah člověka k přírodě pomocí lidových písní (časté téma přírody)

Mediální výchova

- rozvíjíme u dětí kritické myšlení a vnímání mediálního sdělení

Očekávané výstupy z RVP ZV – 1. období

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Hudební výchova 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématické učivo	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
dbá na správné dýchání a držení těla provádí hlasová a dechová cvičení dbá na zřetelnou výslovnost při zpěvu vytleská rytmus písní, říkadel rozlišuje změnu rytmu	správné dýchání, hlasová hygiena hudební hry pěvecký postoj nasazení a tvorba tónu dynamicky odlišný zpěv jednohlas, lidový dvojhlas, jednoduchý kánon hudební rytmus (2/4, 3/4 takt) hudební hry (hra na tělo)	Vokální činnosti Vokální činnosti spojené s rytmikou	Prv (lidové zvyky a tradice) Tv (dýchání) Čj (říkadla)	lidové písně z Horňácka
používá k doprovodu jednoduché rytmické nástroje pozná nástroje z Orffova instrumentáře	doprovod písní z Orffovainstrumentáře hudební hry hudební improvizace	Instrumentální činnosti	Vv	kartičky – hud. nástroje dramatizace

zvládá jednoduché tance dokáže propojit hudbu a zpěv dokáže pohybově improvizovat	jednoduché taneční hry se zpěvem pohybový doprovod znějící hudby pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu (pohybová improvizace) orientace v prostoru, taneční kroky	Hudebně pohybové činnosti		lidové tance s Horňácka dětské pohybové hry z Horňácka
odliší tón do zvuku a souzvuku tónů rozpozná tón podle délky, síly, barvy, výšky poslechem rozezná některé hudební nástroje rozezná hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální zaznamená změnu melodie, tempa, pohyb melodie (sestupná, vzestupná) rozezná některé hudební styly a žánry	zvuk a tón kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas hudební styly a žánry (pochodová, taneční, ukolébavky,...) vzestupná a sestupná melodie poznávání hudebních nástrojů poslech skladeb, státní hymna (seznámení)	Poslechové činnosti	Prv (hymna – vlast)	rozstříhaná hymna poslechové skladby
zná některé pojmy z hudební nauky	notová osnova, houslový klíč, repetice hodnota not, taktování	Hudební nauka		

	melodie, rytmus, dynamika, tempo, barva píseň lidová x umělá			

Očekávané výstupy z RVP ZV – 2. období

Žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Hudební výchova – 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
- dokáže zazpívat známé lidové i umělé písně v jednohlase, dvojhlas v rámci svých schopností - při zpěvu používá správnou výslovnost, dýchání, nasazení tonu - zazpívá státní hymnu - vytleská rytmus písní, říkadel - rozlišuje změnu rytmu - umí zapsat rytmus jednoduché písně, vyzná se v notovém zápisu	Pěvecké dovednosti Kánon Lidový dvojhlas Rytmizace Hudební nauka	Vokální činnosti	Tv taneční kroky VI – státní symboly	Lidové písně z Horácka Kroje

- pozná noty c1 –c2				
-hraje podle svých možností na jednoduché hudební nástroje- Orffův instrumentář, zobcová flétna -pozná nástroje z Orffova instrumentáře - doprovodí spolužáky na Orfeových nástrojích	Hra na hudební nástroje	Instrumentální činnosti	Vv, Pv – hudební nástroje	Pexeso s hudebními nástroji
-odliší tón do zvuku a souzvuku tónů -rozpozná tón podle délky, síly, barvy, výšky -poslechem rozezná některé hudební nástroje- smyčcové, žestové, strunné - zaznamená změnu melodie, tempa, pohyb melodie (sestupná, vzestupná) -vyzná se v základních hudebních stylech a žánrech- hudba taneční, pochodová, ukolébavka- seznámí se písněmi svého kraje - vyjmenuje slavné rodáky a muzikanty	Zvuk a tón kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas Hudební styly a žánry (pochodová, taneční, ukolébavky,...) Vzestupná a sestupná melodie	Poslechové činnosti	VI – region Hornácko Hudební festivaly	Hudební festival – Mladé Hornácko
- zvládá jednoduché tance - dokáže propojit hudbu a zpěv -dokáže pohybově improvizovat - dokáže taktovat ve 2/4 a 3/4 taktu	Tance, improvizace Taktování	Hudebně pohybové činnosti		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	2	2

Organizační vymezení

Předmět výtvarná výchova je vyučován v 1. – 3. ročníku jednu hodinu týdně. Ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka může dle vyučujícího předmětu probíhat buď v kmenových třídách, nebo v učebně cizího jazyka. Pro zpestření využíváme přírodní okolí školy.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky výtvarného umění, učí se s nimi tvořivě pracovat a užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitost tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat, rozpoznávat a vysvětlovat. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Vzdělávací obsah předmětu výtvarná výchova je rozdělen na tři tematické okruhy:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti
2. Uplatňování subjektivity
3. Ověřování komunikačních účinků

Obsahem tematického okruhu **Rozvíjení smyslové citlivosti** jsou činnosti, které umožňují žákovi vnímat realitu prostřednictvím smyslů a uvědomovat si vliv této zkušenosti na volbu vhodných materiálů a výtvarných technik pro její vyjádření.

Obsahem tematického okruhu **Uplatňování subjektivity** jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě a vnímání vlastních obrázků.

Obsahem tematického okruhu **Ověřování komunikačních účinků** jsou činnosti, které umožňují žákovi popsat vlastní dílo, prezentovat je spolužákům v rámci třídy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- upřednostňujeme pestrost aktivit, které vycházejí z přístupu tvořivého vyučování
- vedeme ke kritickému posuzování a diskusi o známých výtvarných dílech i vlastních výrobcích
- podporujeme pokroky jednotlivých žáků
- učíme je rozumět obecně používaným termínům ve výtvarné oblasti a zacházet s nimi
- vedeme ke vhodnému výběru a využití vhodných způsobů, metod a strategií výtvarného umění

Kompetence k řešení problémů

- zařazujeme skupinovou a projektovou práci
- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce a k jejímu zhodnocení

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme dovednost vyjadřovat své myšlenky a názory správně, výstižně a souvisle
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- poskytujeme dětem dostatek prostoru k jejich vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- spolupodílíme se na vytváření pracovních pravidel ve skupině
- vytváříme příjemnou pracovní atmosféru
- veden žáky k ohleduplnosti, ke spolupráci a vzájemné pomoci
- vytváříme pozitivní představu o žákovi a jeho pracovní činnosti k dosažení pocitu sebeuspokojení

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a hygieny
- vedeme žáky k pochopení práce a pracovních činností jako příležitosti k seberealizaci
- pomáháme orientovat žáky v různých oborech lidské činnosti pro volbu vlastního profesního zaměření
- zohledňujeme pracovní tempo jednotlivých žáků a dle potřeby jim pomáháme

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- cvičíme smyslové vnímání, pozornost, soustředění a řešení problémů a utváření
- mimouměleckého estetická – např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa
- cvičíme základní rysy kreativity (pružnost nápadů, originalitu)
- využíváme vybraných postupů dramatické výchovy

Výchova demokratického občana

- rozvíjíme komunikativní a prezentační schopnosti
- prohlubujeme empatii, schopnost naslouchání a spravedlivého posuzování
- motivujeme k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- vedeme žáky k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Multikulturní výchova

- učíme žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání
- ovlivňujeme a korigujeme jednání a hodnotový systém žáků, učíme je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení
- napomáháme žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou

Environmentální výchova

- umožňujeme žákům poznávat role a význam profesí ve vztahu k životnímu prostředí
- vedeme k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení
- podněcujeme aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispíváme k vnímání života jako nejvyšší hodnoty a vedeme k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Mediální výchova

- učíme k využívání vlastních schopností v týmové práci – komunikaci a spolupráci, stanovení cíle, časového harmonogramu, delegování úkolů a odpovědnosti
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výtvarná výchova 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozliší základní plošné tvary: kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník manipuluje s barvou, tvarem, linií porovnává objekty podle velikosti a tvaru vyhledává barvu shodnou s lokální barvou předmětu zvládá kresbu měkkým materiálem modeluje z plastelíny, tvaruje papír shlukuje přírodní materiály do esteticky působících sestav dokáže používat různé druhy štětců podle potřeby dovede zvolit vhodnou barvu k danému podkladu řadí vytrhávané i vystřihované prvky a umístit je do plochy vyjádří malbou či kresbou své zážitky dokáže vystihnout náladu v krajině zná některé ilustrátory dětských knih zhlédne divadelní představení, kreslený film či pořad a vytvoří k tomu ilustraci	prvky obrazného vyjadřování uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti	M (geometrické tvary) Prv (vycházka) Pč (práce s plastelínou) Pč (lepení a výrobky z přírodnin) Hv (poslechové skladby) Lv (báseň) Vv (ilustrace)	Dle možností školy návštěva filmových představení
popíše děj, který nakreslil prezentuje výsledky své práce před ostatními užívá fantazii	osobní postoj v komunikaci	Ověřování komunikačních účinků		

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálněobrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výtvarná výchova - 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tematická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
rozlišuje, pojmenovává a porovnává prvky výtvarného vyjádření kresbou vystihne tvar uplatňuje výrazové vlastnosti linie a experimentuje s různými druhy linie volí vhodné pomůcky dle potřeby namíchá různé barevné odstíny, rozlišuje studené a teplé barvy vyjádří své pocity, náladu barvami	prvky obrazného vyjadřování (linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury) uspořádání objektů do celků reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti		

prezentuje výsledky svého výtvarného vyjádření před ostatními poznává ilustrace známých českých ilustrátorů (O. Sekora, J. Trnka, J. Lada, J. Čapek,...) využívá uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografie, film, tiskoviny,...	osobní postoj v komunikaci (interpretace v rámci skupiny, porovnávání s vlastní interpretací) komunikační obsah vizuálně obrazného vyjádření proměny komunikačního obsahu	Ověřování komunikačních účinků		
rozeznává grafické techniky hledá a nalézá vhodné prostředky pro své vyjádření výtvarně se vyjádří k dané skutečnosti na základě vlastních zkušeností, prožitku nebo dle vyprávění, četby, filmu,.. výtvarně zpracuje své pocity, nálady, emoce, představy, fantazii výtvarně zpracovává přírodní materiály dle vlastní představivosti vytváří jednoduché prostorové objekty ve spolupráci s ostatními žáky	prostředky pro vyjádření pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností typy vizuálně obrazných vyjádření (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie,...) přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	Uplatňování subjektivity		lidový kroj Horňácka, architektura

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vzdělávací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. OBDOBÍ

ročník	1.	2.	3.
časová dotace	2	2	2

Organizační vymezení

Výuka probíhá v 1. – 3. ročníku dvě hodiny týdně v kmenových třídách i v přírodě (okolí školy). Učivo prvouky prolíná do různých předmětů, což dává možnost k uskutečňování krátkodobých projektů či tematických bloků. Mezipředmětové vztahy a učivo bude probíráno dle možností školy a vlastního plánu učitele.

Charakteristika vyučovací předmětu

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělání, jako je hudební výchova, poznávání a ochrana přírody, dopravní kázeň, hygiena, výživa, úrazová zábrana, etika, právo atd. Tělesná výchova umožňuje žákům zejména poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i u jiných a aktivně je využívat a cíleně je ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pohybové aktivitě. Žák by si měl vypěstovat pozitivní vztah k pohybovým aktivitám, jako k základnímu prostředku ovlivňování aktivního zdraví a vypěstovat si návyk pravidelného využívání pohybových činností různého zaměření v každodenním životě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- používání základních pojmů z různých vzdělávacích oblastí
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
- učí se vyhledávat a třídit informace na základě jejich pochopení

Kompetence k řešení problémů

- nenechá se odradit případným nezdarem-učí se vytrvalosti
- vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- pochopení zdraví, jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody.

Kompetence komunikativní

- děti rozumí základní terminologii a obecně užívaným termínům
- učí se hodnotit své výsledky a diskutovat o nich
- vedeme je k naslouchání druhých lidí

Kompetence sociální a personální

- děti respektují pravidla práce v týmu
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky
- žáci se spolupodílí na utváření pravidel, které přispívají k příznivé atmosféře
- posilujeme sebedůvěru žáků a jejich individuální rozvoj

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování daných pravidel
- učíme je porozumění a pomoci k druhým
- vytváříme pozitivní postoj ke svému domovu, přírodě
- učíme žáky žít v souladu s přírodou a chránit ji
- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- učí se používat bezpečně náčiní a nářadí
- zvládá základní pracovní dovednosti, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci
- žáci pracují dle stanovených postupů a zároveň jim umožňujeme hledat postupy vlastní

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vedeme žáky k porozumění a pozitivnímu postoji k sobě samému i k druhým
- vedeme žáky k aktivnímu a účinnému zapojení se do komunikace ve skupině
- rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci a zvládnání soutěže a konkurence
- rozvíjíme základní rysy kreativity (originality, pružnost nápadů)

Výchova demokratického občana

- vedeme žáky k podílení se na rozhodnutí celku s vědomím své vlastní odpovědnosti za svá rozhodnutí
- prohlubujeme schopnost naslouchání, empatie
- rozvíjíme dovednost spravedlivého a zodpovědného chování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- rozvíjíme a integrujeme základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubujeme pozitivní postoj ke svému domovu, tradicím, lidové kultuře v regionu Hornácko jako součásti Evropy

Multikulturní výchova

- učíme žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory
- napomáháme žákům uvědomit si vlastní identitu

Environmentální výchova

- poskytujeme dětem základní pohled na přírodu a životní prostředí
- učíme děti pozorovat přírodu, vnímat a hodnotit důsledky lidského chování
- vedeme děti k přímému kontaktu s okolní přírodou a prohlubujeme vytváření vztahu a citlivého vnímání přírody v okolí jako součást domova
- přispíváme k vnímání života jako nejvyšší hodnoty

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP ZV – 1. období

Žák

- spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a jejich organizaci

Tělesná výchova 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
dodržuje základní pravidla bezpečného chování při TV reaguje na základní pokyny a povely	základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště základní tělových. pojmy, smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností	Činnosti ovlivňující zdraví	Čj (jednoduché věty) Prv (orientace v prostoru)	Hodiny pravidelně prokládáme průpravnými, kondičními a relaxačními cviky. Výuka probíhá v tělocvičně i na školním hřišti. Cvičení v přírodě
zvládá v souladu s individuálními předpoklady napodobit jednoduché činnosti hodí kriketovým míčkem provede odraz a skok do dálky z místa skáče přes švihadlo ve vymezeném časovém úseku koordinuje pohyb s hudbou	běh v terénu, překonávání přírodních překážek, opičí dráhy, hod do dálky i na cíl PH – soutěživé hry skok z místa	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Hv, M (počítání)	lavičky, žebřiny, lana audiopřehrávač, žíněnky plavecký výcvik se týká 2 a 3 ročníku

udrží krátce rovnováhu postupně zvládá správný styl při šplhání zvládá průpravné cviky pro kotoul zvládá základní plavecké dovednosti, jednoduché prvky sebezáchovy	podbíhání lana, přeskoky švihadla snožmo s meziskokem i bez Rytmická cvičení, cvičení s hudbou, estetický pohyb těla cvičení na nářadí (lavičky, žebřiny, žebříky) šplh na tyči kotoul vpřed a vzad výuka dvou plaveckých způsobů v kombinaci prsa- znak, kraul-znak, splývání, dýchání, skoky do vody, potápění, lovení předmětů			
pracuje s jednoduchými pravidly hry zvládá zákl. činnosti s míčem odpovídající velikosti a váhy zvládá přihrávky míčem (jednoruč, obouruč) rychle, obratně a vytrvale překonává přírodní překážky udrží rychlý a vytrvalý běh podle svých dispozic orientuje se v terénu	nácvik vybíjené (seznámení s jednoduchými pravidly) přihrávky, jednoduché hry se základními pravidly. závodivé hry v přírodě	Činnosti podporující pohybové učení	M (jednotky času) Prv (sporty) Pč (práce s přírodním materiálem)	vycházka do přírody míč vhodné velikosti

	zdlávání překážek v přírodě běh, hody na cíl - rychlý běh se startem z různých poloh – startovní povely			
adaptuje se na vodní prostředí, dodrží hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti -zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.				

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Vzdělávací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

2. OBDOBÍ

ročník	4.	5.
časová dotace	2	2

Organizační vymezení

Výuka probíhá v 4. – 5. ročníku dvě hodiny týdně v kmenových třídách i v přírodě (okolí školy). Učivo tělesné výchovy se prolíná do různých předmětů, což dává možnost k uskutečňování krátkodobých projektů či tematických bloků. Mezipředmětové vztahy a učivo bude probíráno dle možností školy a vlastního plánu učitele.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova tvoří součást oblasti Člověk a zdraví (společně s Výchovou ke zdraví). Na 1.stupni je předmět zaměřen na činnosti ovlivňující zdraví- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových hrách, na činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení, průpravné úpoly a další pohybové činnosti a na činnosti podporující pohybové učení- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností.

Očekávané výstupy z RVP ZV – 2. období

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Tělesná výchova – 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou pozná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání uplatňuje zásady pohybové hygieny dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě používá vhodné sportovní oblečení a obuv adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Bezpečnost při sportování	Činnosti ovlivňující zdraví	PŘ – svalová soustava VI – orientace podle buzoly Základy první pomoci	Dle sněhových podmínek jsou do tv zařazeny zimní sporty – sáňkování, bobování, bruslení

zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy zvládá přihrávka jednoruč a obouruč, dribling učí se ovládat hru basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koč nacvičuje přehazovanou je schopen soutěžit v družstvu dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji pozná techniku hodů kriketovým míčkem rozpozná princip štafetového běhu zkouší uběhnout 400 a 800 m používá taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami nacvičí správnou techniku skoku z místa šplhá na tyči zvládne cvičení na žíněnce, kotouly vpřed i vzad, napojované kotouly, stoj na hlavě apod. zvládne správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu provádí cvičení na švédské bedně provádí kondiční cvičení s plnými míči a se švihadlem	Kondiční formy cvičení – tanečky Míčové hry a pohybové hry Základy atletiky Základy gymnastiky	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Hv – zpěv lidových písní z Hornácka Pv – kašírování (míč) Sloh – úspěchy našich sportovců na různých soutěžích	

zná význam sportování pro zdraví respektuje zdravotní handicap dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě svého bydliště užívá základní tělocvičné pojmy, názvy nářadí porozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje jedná v duchu fair - play	Vztah ke sportu Komunikace v tv	Činnosti podporující pohybové učení		
adapтуje se na vodní prostředí, dodrží hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.				

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Předmět: Pracovní činnosti

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	1	1

Organizační vymezení

Předmět pracovní činnosti je vyučován v 1. – 5. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka může dle vyučujícího předmětu probíhat buď v kmenových třídách, nebo v učebně cizího jazyka. Pro zpestření využíváme také školní jídelnu a přírodní okolí školy.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci si v předmětu osvojí práci s tradičním i netradičním materiálem, naučí se základní pracovní dovednosti a návyky. Pracovní činnosti přispívají k vytváření životní a profesní orientace žáků. Žáci jsou vedeni k plánování, organizování a hodnocení pracovních činností ve skupině i individuálně. Snažíme se hlavně o vytváření pozitivního přístupu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků. Dále vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů a k uplatňování tvořivosti. Mezipředmětové vztahy a učivo bude probíráno dle možností školy a plánu učitele.

Obsah učiva pracovní činnosti je členěn do dvou tematických celků:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k účinnému plánování a organizování své práce, ke správné volbě pracovních postupů a nástrojů
- pracujeme s různými typy materiálů
- žáci poznávají smysl a cíl práce

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme možnosti k volbě vhodného způsobu řešení pracovních postupů
- vedeme žáky k zodpovědnosti za výsledky své práce a k jejímu zhodnocení

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme dovednost vyjadřovat své myšlenky a názory správně, výstižně a souvisle
- vedeme žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- spolupodílíme se na vytváření pracovních pravidel ve skupině
- vytváříme příznivou pracovní atmosféru
- veden žáky k ohleduplnosti, ke spolupráci a vzájemné pomoci
- vytváříme pozitivní představu o žákovi a jeho pracovní činnosti k dosažení pocitu sebeuspokojení

Kompetence občanské

- dbáme na ochranu zdraví
- vedeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a hygieny
- vedeme žáky k pochopení práce a pracovních činností jako příležitosti k seberealizaci
- pomáháme orientovat žáky v různých oborech lidské činnosti pro volbu vlastního profesního zaměření
- zohledňujeme pracovní tempo jednotlivých žáků a dle potřeby jim pomáháme

Zařazení průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- prohlubujeme získané dovednosti týkající se spolupráce a komunikace v týmu
- vedeme k porozumění a k pozitivnímu postoji k sobě samému i k druhým, cvičíme základní rysy kreativity
- rozvíjíme individuální dovednosti pro kooperaci (odstoupení od vlastního nápadu, navazovat na druhé, seberegulace v situaci nesouhlasu)

Výchova demokratického občana

- rozvíjíme komunikativní a prezentační schopnosti
- prohlubujeme empatii, schopnost naslouchání a spravedlivého posuzování
- motivujeme k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- vedeme žáky k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Multikulturní výchova

- učíme žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti
- nést odpovědnost za své jednání
- ovlivňujeme a korigujeme jednání a hodnotový systém žáků, učíme je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení

Environmentální výchova

- umožňujeme žákům poznávat role a význam profesí ve vztahu k životnímu prostředí
- vedeme k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- podněcujeme aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispíváme k vnímání života jako nejvyšší hodnoty a vedeme k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Mediální výchova

- učíme k využívání vlastních schopností v týmové práci – komunikaci a spolupráci, stanovení cíle, časového harmonogramu, delegování úkolů a odpovědnosti
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

Očekávané výstupy z RVP ZV – 1. období

Žák

Práce s drobným materiálem

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty s tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

- provádí pozorování přírody, zaznamenává je a hodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Pracovní činnosti 1. – 3. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
pozná druh materiálů a jeho vlastnosti (tvrdost, tvárnost, soudržnost) pracuje správně dle pokynů učitele se zvoleným materiálem (stříhání, vystřihování, propichování, trhání, mačkání, lepení, skládání, přehýbání, navlékání, aranžování, dotváření) používá s ohledem na bezpečnost práce pracovní pomůcky, nástroje při práci využívá vlastní kreativitu	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie aj.) jednoduché pracovní postupy, organizace práce, používání pracovních pomůcek, nástrojů	Práce s drobným materiálem	Prv (suroviny, výrobky)	dramatizace prezentace
pracuje se stavebnicemi podle návrhu, modelu montuje a demontuje stavebnici	stavebnice, sestavování modelů	Konstrukční činnosti		
pozoruje, hodnotí a vyvozuje podmínky pro pěstování rostlin zaseje semena ovládá základní dovednosti péče o pokojové rostliny	základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti pokojové rostliny	Pěstitelské činnosti	Prv, Čj (čtení)	školní rostliny (infokartičky)
připraví tabuli jednoduchého stolování připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně udržuje pořádek a dbá na bezpečnost při práci dodržuje pravidla slušného chování	jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování	Příprava pokrmů	Čj	O kočičce a pejskovi – dort

Očekávané výstupy z RVP ZV – 2. období

Práce s drobným materiálem

Žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Konstrukční činnosti

Žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce

Žák

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Příprava pokrmů

Žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Pracovní činnosti 4. a 5. ročník

Dílčí výstupy	Učivo	Tématická oblast	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
pozná druh materiálů a jeho vlastnosti pracuje správně a pečlivě dle pokynů učitele se zvoleným materiálem zvolí vhodný materiál a promyslí postup práce používá s ohledem na bezpečnost práce pracovní pomůcky, nástroje při práci využívá vlastní kreativitu nachází ve svém okolí prvky lidových tradic, uplatňuje je při své práci	vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie, dřevo, aj.) jednoduché pracovní postupy organizace práce používání pracovních pomůcek, nástrojů lidové tradice	Práce s drobným materiálem	Př (suroviny, zpracování, výrobky, neživá příroda)	dramatizace prezentace lidové prvky (fašánek – šable, Velikonoce – vajíčka)
sestavuje složitější modely dle návodu, předlohy a uplatňuje i svou vlastní fantazii montuje a demontuje stavebnici	stavebnice, sestavování modelů práce s návodem, předlohou	Konstrukční činnosti	M (představivost)	

pozoruje, hodnotí a vyvozuje podmínky pro pěstování rostlin zaseje semena ovládá základní dovednosti péče o pokojové rostliny pro práci s rostlinami volí vhodné pomůcky, nástroje	práce s rostlinami péče o rostliny pokojové rostliny	Pěstitelské činnosti	Př, Čj (čtení)	školní rostliny (infokartičky)
připraví tabuli jednoduchého stolování připraví jednoduchý pokrm udržuje pořádek a dbá na bezpečnost při práci dodržuje pravidla slušného chování orientuje se ve vybavení kuchyně	jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování a společenského chování vybavení kuchyně	Příprava pokrmů	Čj Pč, Vv Aj (recepty, jídlo)	O kočičce a pejskovi – dort fašánek – boží milosti Vánoce - perníčky
pracuje uvědoměle, bezpečně dbá na hygienu a uvdomuje si její význam ošetří drobná poranění	hygiena a bezpečnost práce první pomoc	Hygiena a bezpečnost práce	Př (člověk a zdraví)	